glasilo socialistične zveze delovnega ljudstva velenje

naš čas

titovo velenje, 14. septembra 1989
številka 35 (991) cena 8000 dinarjev

IZ VSEBINE:

2. Pred spremembami ustave
3. Praznik občine Mozirje
5. Vaša pisma
6. Kdor hitro da, dvakrat da

Predsedstvo OK SZDL Velenje

Se bomo odločili za peti samoprispevek

V občini Velenje smo, še posebej po krajevnih skupnostih, v zadnjih dveh desetletjih s pomočjo sredstev samoprispevka, uresničili veliko nalog, izboljšali skupni standard. V marsikatero gospodinjstvo smo na tak način napeljali vodo, zgradili prenekateri kilometer ceste tudi v najbolj oddaljena področja, postavili objekte skupnega pomena . . .

Brez denarja, ki ga zbiramo na takšen način, bi se po krajevnih skupnostih ustavil ves razvoj, bi najbrž dejal marsikateri krajevni funkcionar, če bi ga v teh dneh, ko razmišljamo o petem samoprispevku povprašali o tem.

Vprašanje peti samoprispevek da ali ne, so na dnevni red uvrstili tudi člani predsedstva občinske konference SZDL Velenje. Nanj sicer še niso izoblikovali odgovora, saj so se dogovorili, da zbirajo predloge, kaj naj bi naredili v prihodnjem srednjeročnem obdobju, še do konca meseca, ko naj bi padla dokončna odločitev. Do takrat bo pripravil odbor za razporejanje sredstev četrtega krajevnega samoprispevka tudi celovito poročilo uresničevanja sprejetega programa.

Povedati pa je treba, da imajo že sedaj izdelan obsežen referendumski program. Celo preobsežen, kar sedemkrat predimenzioniran, saj bi ga v občini, če bi zbirali tolikšno višino sredstev kot doslej (torej 1,5 odstotka iz neto osebnega dohodka), lahko uresničili v kakšnih 35 letih.

Do konca meseca na Socialistični zvezi torej še zbirajo predloge. Krajevne skupnosti Bevče, Podkraj Kavče, Stara vas, Levi breg in Edvarda Kardelja se doslej še niso odzvale, svoje predloge pa so doslej poleg preostalih krajevnih skupnosti podale občinska kulturna in telesno kulturna skupnost, socialno skrbstvo, otroško varstvo, izobraževalna skupnost, občinski sindikalni svet ter Informativni center.

(mz)

V začetku oktobra na skupščini — participacija da ali ne

Najprej redna pot — skupščina, šele potem referendum

Na ponedeljkovi seji predsedstva Občinskega sindikalnega sveta so se odločili, da osebnega izjavljanja članov zveze sindikatov v občini Velenje za ukinitev participacije v zdravstvu (zaenkrat) še ne razpišejo. Po tistem, ko so vsaj delno izmerili mnenje članstva o ukinitvi participacije so se odločili, da bodo najprej skušali ukinitev doseči po redni poti — že na seji skupščine občinske zdravstvene skupnosti, ki bo predvidoma v začetku oktobra. Šele potem, če z zahtevo ne bodo uspeli, pa bodo razpisali referendum.

Kot se gotovo spomnite, so razmišljanja o tem ali tudi v občini Velenje ukiniti participacijo v zdravstvu ali jo obdržati, stara že približno leto dni. Najprej so na sindikatu tehtali možnost, da bi participacijo v zdravstvu nadomestili z neposrednim plačevanjem iz netto osebnega dohodka zaposlenih, za kar bi se moral osebno izjasniti vsak delavec, vendar z izpeljavo te možnosti potem ni bilo nič. Pred morebitno novo pobudo o ukinitvi participacije, ki bi jo speljali po redni poti — torej z odločanjem delegatov v skupščini Zdravstvene skupnosti, pa so na predsedstvu velenjskega sindikata želeli najprej mnenje delavstva. Zato so razmišljali o tem, da bi na to temo razpisali referendum, ki bi najbolj avtentično pokazal, kakšni so interesi delavcev. Rezultat takšnega referenduma pa bi bil tudi osnova za določanje delegatov v skupščini.

Po predhodnem merjenju mnenja v sindikalnih sredinah — odgovorilo je 12.100 delavcev (oziroma osnovnih organizacij s toliko člani), kar je nekaj več kot polovica vseh zaposlenih, se je pokazalo, da se približno 75 odstotkov članov ogreva za ukinitev participacije v zdravstvu, da jih je 12 odstotkov proti ukinitvi, da pa ostaja neopredeljenih še nekaj več kot 11 odstotkov tistih, ki so se na pobudo odzvali.

Na osnovi teh podatkov je predsedstvo v ponedeljek odločilo, da se poveže z osnovnimi organizacijami in delegacijami za zdravstveno skupnost in jih seznani s stališčem, ki naj bi ga delegati v Zdravstveni skupnosti na seji v začetku oktobra tudi zagovarjali, oziroma na podlagi katerega bi odločali.

Če se bo zadeva obrnila drugače, pa so na predsedstvu velenjskega sindikata odločili, takoj po skupščini razpišejo referendum.

M. Krstič-Planinc

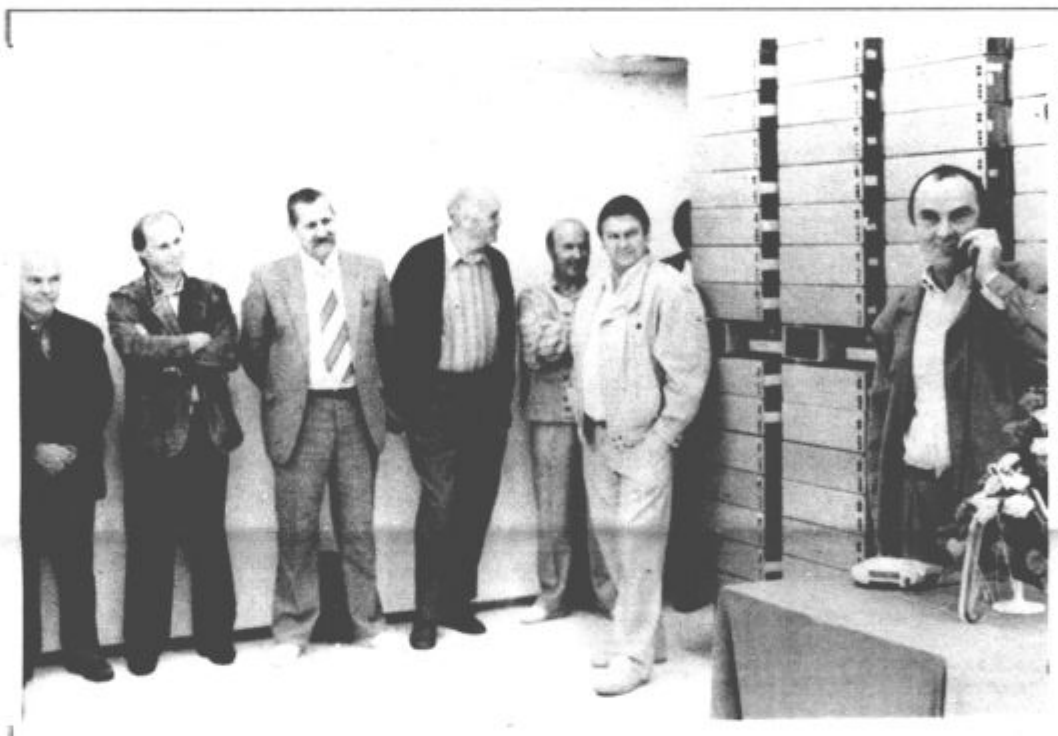

(jp) NOVA PTT CENTRALA — NAJLEPŠE DARILO ZA PRAZNIK — V torek, 12. septembra, na praznik občine Mozirje torej, so v občinskem središču namenu izročili novo vozliščno centralo, ki bo naročnikom v krajevnih skupnostih Mozirje, Nazarje in Rečica zagotovila 600 novih priključkov, skupno torej 1.600. Ob tem so že junija odprli radio-relejni sistem, ki mozirsko občino povezuje s centralo v Celju, skupna vrednost celotne naložbe je po današnjih cenah 9,153 milijarde dinarjev. Istočasno razširjajo PTT omrežje na področje vse Zgornje Savinjske doline. To je sad konkretnega dogovarjanja, prvi pa je simbolično številko zavrtel predsednik skupščine občine Mozirje Anton Boršnak.

Pomoč občinam Laško in Šentjur organizira tudi sindikat

V soboto udarniška akcija

Da bi čim hitreje in čim bolj učinkovito ublažili posledice neurja, ki je divjalo po občinah Laško in Šentjur, je predsedstvo velenjskega sindikata predlagalo svojim članom, da v mesecu septembru ali mesecu oktobru namenijo enodnevni zaslužek za odpravo posledic neurja v teh dveh občinah.

V delovnih organizacijah in med člani sindikata pa naj bi pripravili še zbiranje sredstev in pomoči preko osnovnih organizacij Rdečega križa (pohištvo, opremo, obutev, obleko, poljski pridelki . . .)

Če želite pomagati, pa se lahko prijavite tudi na *udarniško akcijo, ki bo v soboto 16. septembra na prizadetem območju. Prijave sprejema Občinski sindikalni svet Velenje, lahko tudi po telefonu 855-712. Odhod udeležencev akcije na delovišča bo v soboto ob 6.30 izpred Rdeče dvorane.*

Predsedstvo velenjskega sveta Zveze sindikatov Slovenije je prepričano, da vas ne bo malo, ki se boste akciji odzvali.

Mi smo za model
formula EL
Elkroj

Tabor ljudske fronte »Mrzlica 89«

Letos osmič in bolj pestro

V nedeljo, 17. 9., bo na Mrzlici že osmo srečanje ljudi z obeh strani te lepe gore, s katerim se spominjajo podobnih zbiranj življa iz revirjev in Savinjske doline v predvojnem času, imenujejo pa ga »Tabor ljudske fronte«. Organizatorji želijo letos srečanju dati drugačno podobo, bolj sodobno in pestro vsebino. Tako bodo lahko družbene organizacije, društva, zveze in drugi na Mrzlici predstavili svojo dejavnost in pomagali pripraviti prijetno vzdušje. Planinci bodo organizirali pohode, jamarji in taborniki ter radioamaterji bodo predstavili svojo dejavnost, prav tako mladi s svojo stojnico, kot že rečeno pa se lahko v vseh dejavnostih predstavijo tudi vsi ostali, ki bi želeli, prijaviti pa se morajo do 10. ure.

Uvodoma bo spregovoril dr. Matjaž Kmecl, nato pa bodo sledile vse že naštete in druge dejavnosti ter razvedrilno-rekreativni program.

Predsedstvo OS ZS Velenje

Sindikalno listo uresničujemo

Na četrtkovi seji so namenili člani predsedstva občinskega sindikalnega sveta pozornost predvsem polletnim gospodarskim gibanjem v občini Velenje. Ocenili so jih zlasti z vidika svoje sindikalne vloge in bili kar zadovoljni. V organizacijah združenega dela kar dosledno uresničujejo sprejeto sindikalno listo, saj ob poletju v občini na tem področju nismo beležili nikakršnih problemov. Nižji osebni dohodek od določenega so namreč prejemali le trije delavci.

Bolj zaskrbljeni so bili člani predsedstva, ko so omenjene podatke primerjali s celjsko regijo, kjer je bilo ob polletju takšnih delavcev, ki zaslužijo za opravljenih 182 ur mesečno manj kot zahteva sindikat, kar 20 odstotkov. Od teh jih je 35 odstotkov zaposlenih v zasebnem sektorju, ostali pa v usnjeni galanteriji in tekstilni industriji. Sindikatom v teh dejavnostih bo vsekakor treba pomagati, da uresničijo dogovorjeno.

Pregledali so tudi uresničevanje svojega finančnega načrta ter o finančnih težavah, ki so pred njimi. Od avgusta dalje namreč ostaja osnovnim organizacijam za njihovo delovanje več članarine, kar 45 odstotkov. Ostala sredstva odvedejo in sicer 28 odstotkov občinskemu sindikalnemu svetu, ostalo pa republiki. To seveda pomeni, da bo imel občinski sindikalni svet v prihodnje za svoje delovanje približno 14 odstotkov manj sredstev, zato bo moral kar precej okrniti svoje programe.

Nekaj pozornosti so namenili na četrtkovi seji predsedstva tudi pripravam na volitve, pri tem pa poudarili, da je treba čim prej doreči, kakšna bo v bodoče vloga sindikata v kandidacijskih in volilnih postopkih. Trenutne aktivnosti so usmerjene v umik sindikata kot nosilca organizacijsko tehničnih opravil v zvezi s kandidacijskimi postopki v organizacijah združenega dela. Takšna njegova vloga je bila nesprejemljiva, saj so ta dela povsem državno oblastniške narave, poudarja predsednica občinskega sindikalnega sveta Mira Videčnik.

Seveda pa se sindikat zavzema za enakopravno sodelovanje v postopkih evidentiranja in kandidiranja.

V občini Velenje so se mnogi že odzvali in pomagali tistim, ki jih je na področju Laškega in sosednjih krajev prizadelo neurje. Med prvimi so bili rudarji. Na občinskem svetu so se prav tako odločili, da organizirajo delovno akcijo, saj pravijo, da potrebujejo tamkajšnji krajani poleg denarja tudi pridne roke. Povsod namreč posledic neurja ni mogoče opravljati s stroji. Organizacije združenega dela so pozvali, da v septembru ali oktobru namenijo za odpravo posledic naravnih nesreč enodnevne zaslužke, preko občinske organizacije Rdečega križa pa naj bi zbirali oblačila, obutev in stanovanjsko opremo, saj je na omenjenih področjih ostalo kar okoli 500 družin brez osnovnih sredstev.

Na seji predsedstva so spregovorili tudi o ozimnici, ki je kar zadovoljivo organizirana, predvsem pa je uspelo trgovcem poenotiti obrestne mere. Pozdravili pa so tudi odločitev mnogih osnovnih organizacij, ki tudi same organizirajo ugodnejše nakupe ozimnic za svoje socialno šibkejše člane.

Mira Zakošek

Dobrodošli invalidi iz Ajke in Veszprema!

Te dni bo v naši občini gostovala delegacija invalidov iz sosednje LR Madžarske. V delegaciji bodo težje telesno prizadeti invalidi in skupina delovnih invalidov iz rudarsko energetskega bazena Ajka ter županijske zveze invalidov iz lepega mesta Veszprem, ki je približno 300 km daleč od sedeža naše občine.

Skupne težnje in težave pri reševanju invalidske problematike so nas povezale v skupno delo in sodelovanje v korist vseh članov naših invalidskih organizacij, kar je tudi moto mednarodne dekade invalidov, ki poteka v okviru akcije Združenih narodov pod geslom: »invalid, tvoj tovariš«.

Čeprav je do sodelovanja prišlo šele v preteklem letu, smo v stikih z našimi prijatelji spoznali, da se vsi ukvarjamo s podobnimi problemi, ko invalidi želimo enakopravnosti in polno sodelovanja z zdravimi pri vseh akcijah današnjega časa, a pri tem, žal, še vedno čutimo odpore tistih, ki menijo, da naše aktivno sodelovanje ni potrebno oziroma je celo nezaželjeno.

Skupno sodelovanje bo gotovo uspešno, ker nas povezujeta sloga in moč in predvsem spoštovanje razlik v razvoju naših hotenj tako v državnem kot tudi družbenem razvoju.

Ker se bomo z našimi gosti v prijateljskih stikih pomerili tudi v rekreativno-športnem srečanju, želimo tudi invalidom-športnikom prijetno bivanje v naši občini, posebej v našem Titovem Velenju!

DI VELENJE

Mar res nismo več bratje?

Kako rad sem še nedavno pisal o z mozirsko občino pobrateni srbski občini Čajetina s čudovitega Zlatibora v Srbiji. Kako rad sem poudarjal, da so stiki uradnih občinskih delegacij ob najrazličnejših priložnostih prerasli v prave prijateljske, osebne in družinske vezi! Zelo rad sem obiskal Zlatibor, še raje gostil prijatelje v Zgornji Savinjski dolini, jih popeljal po njej in po vseh Savinjskih Alpah. Bili smo prijatelji, pobratimi.

Ob vsakem snidenju veseli in srečni, obvezen objem in poljub, pa krepak stisk rok. Veliko lepih srečanj, prijateljskih razgovorov, pesem, kolo in polka tudi, če že hočete. O vsem smo se pogovarjali, si pisali, telefonirali. Zares smo bili ob vsakem srečanju veseli in srečni. Pa sedaj? Nič več pisem, nič telefonov. Vse to po tistih znanih telegramih, ki jih je občina dobila in nanje seveda odgovorila. Kaj vse zmore politika zaslepljevanja! Niti neposredni stiki (nekdanjih) prijateljev nekaterih ne morejo več prepričati o resnici. Vse se je ohladilo. Mnogi v občini Mozirje so to že spoznali, sicer je to njihov problem, spoznal sem tudi sam, v dnevih ob prazniku občine Mozirje.

Naša tema

Praznovanja se je udeležila tudi delegacija občine Čajetina. Sedanjih vodilnih ne poznam, tistih ki jih poznam, ni bilo zraven. Bil pa je poleg nepogrešljivi šofer, dober možakar in znanec.

Vedno me je poiskal, vedno je bil vesel, ko me je srečal in jaz tudi. Tudi v soboto pod novo skakalnico na Ljubnem sem veselo pohitel k njemu, želel se mu krepko stisniti roko. Pa sem se prevaral.

Le mlahav stisk roke, skorajda pogled vstran, kot da mu je bilo nekako odveč. Moram priznati, da je bilo v hipu tudi meni.

Kljub vsej politiki, kljub vsemu v zvezi z njo, sem bil presenečen, prizadet. Prav mi je, zakaj pa sem naiven. Naj bo torej tako kot želijo, tudi »navadni« ljudje, ne le politiki. In prav to me je skorajda užalostilo. Naj bo torej tako!

Janez Plesnik

Celjsko območje

Naravna nesreča ne sme »zastarati«

Plazovi na območju laške in šentjurske občine se še niso povsem umirili — na srečo se še tudi ni umirila pripravljenost delavcev in ostalih občanov, da priskočijo na pomoč temu območju.

Kajti v teh primerih ni tako, kot je morda že bilo, da je bila škoda po temeljitejši oceni nižja kot so najprej predvidevali. Neurja so namreč na tem območju, predvsem v dolini Kozarice in Lahomnice, naredile resnično veliko škodo.

Te ne odpravljajo le delavci raznih »zadolženih« organizacij, kot so vodarji, cestarji in drugi, ampak tudi mnogi drugi, ki so že priskočili na pomoč temu območju. Vojakom, velenjskim rudarjem in še nekaterim drugim, ki so na to območje prihiteli med prvimi, se zdaj pridružujejo še drugi. Najpogostejše so razne skupine mladincev iz vsega celjskega območja. V bodoče naj bi sem na enodnevne akcije prihajali tudi srednješolci iz srednjih šol s Celjskga, pa tudi iz drugih slovenskih krajev. Sprva so sicer načrtovali obsežnejšo mladinsko delovno akcijo, vendar so to zaradi pomanjkanja prostorov za prenočevanje opustili. V preteklih dneh so na to območje prišli pomagati še mnogi drugi: tudi delavci republiške organizacije SZDL, ki so se jim pridružili tudi profesionalnci iz frontnih organizacij celjske regije. Še veliko je namreč takih del, ki jih ne morejo odpraviti s stroji, pa so tako roke še kako dobrodošle. Prizadeti krajani pa tudi pravijo, da imajo raje, če pridejo na njihovo območje obiskovalci z lopatami v rokah — ne le na oglede.

Na to območje so poslale pomoč že tudi mnoge delovne organizacije; ob tem pa teče seveda še akcija za zbiranje denarja, saj ga bodo potrebovali veliko. Tega naj bi zagotovili predvsem iz dveh virov: z enodnevnim zaslužkom vseh zaposlenih v Sloveniji in pa s preusmeritvijo denarja za nerazvite. Mnogi, predvsem mladinci, zahtevajo, da občini Laško in Šentjur denar, ki ga sicer namenjata za manj razvite, porabita doma. Ne le to — če bi bilo tega denarja premalo, naj bi denar za te namene na območje teh dveh občin namenili vse občine celjskega območja.

Nadvse pomembno je, da po začetni zagnanosti na to območje ne bi pozabili. Saj je to območje, ki je že tako »prizadeto« zaradi odmaknjenosti, neurejene infrastrukture in še česa!

(—fk)

Mladi se ne dajo

Vem, da bo ob tem naslovu marsikdo povprašal, kateri so ti mladi, ki se ne dajo. So to mladokomunisti, ki se oddaljujejo od poti svojih starejših tovarišev, ali kdo drug. Sploh je hecno, da nekateri kritizirajo realsocializem, ne dajejo pa odgovora na vprašanje kaj naj bi bil res stvarni socializem. Ampak o tem kdaj drugič. Če bi namreč želel razglabljati o tem, potem bi pozabil obrazložiti stvar o tem, zakaj se mladi ne dajo.

Za to, da se mladi ne dajo, imam čisto konkreten dokaz: mladi s celjskega območja namreč še vedno trmoglavo zahtevajo, da med Celjem (to »Celje« je seveda le simbolična označba za območje vzhodno od Trojan) in Ljubljano (pa tudi ta ne pomeni le centra Slovenije, ampak tudi povezavo s slovenskim morskim jugom) ni dovolj le malo boljša povezava, ampak naj bo ta povezava — če je že — čimboljša. Torej na nek dodatni tretji (ne tretjerazredni) pas, ampak naj to območje povezuje avtocesta. Ob tem seveda tudi mladi sami priznavajo, da je lahko to avtocesta po naših merilih Slovenike, pomembno je, da trojansko »babo« zaobidemo na hitrejši in primernejši način.

Medtem ko so nekateri njihovi starejši kolegi že obupali in pristali na delne in še vedno ne povsem ustrezne rešitve, se mladi ne dajo (od tod naslov prispevka): zahtevajo avtocesto sicer . . .

Ne boste verjeli — tudi ob ponujenih delnih rešitvah se niso vdali: še vedno vztrajajo, da bodo zaprli cesto pri Trojanah, če ne bodo uredili avtoceste.

Toda ob vsem tem je le treba priznati, da tudi tisti pri slovenski cestni skupnosti niso od muh. Z načrti za ureditev tega odseka ceste so zavlačevali tako dolgo, da je minila glavna turistična sezona. To pa seveda tudi pomeni, da morebitna zapora te pomembne ceste le ne bi bila tako boleča. Taktika! bi kdo vzkliknil.

Seveda pa je zdaj tudi zelo pomembno to, ali bodo mladi pri svojih zahtevah ostali sami, ali ne. Ali bodo njihovi starejši vzorniki stisnili rep med noge in se zadovoljili z drobtinicami, pa čeprav te prihajajo iz Ljubljane. Takšno »repmednogično« obnašanje se jim je namreč že velikokrat maščevalo, pa zato vsaj mladi menijo, da je tega dovolj. Končno nekdo mora pokazati pot iz drobnjakarske zadovoljnosti, posebno še, če gre za tako pomembno stvar kot je povezovanje.

Pa ne gre za povezovanje s slovensko metropolo — za povezovanje s svetom gre!

(grk)

OD TU IN TAM

Dobro in slabo

Pretekli teden sta dve vesti opozorili na razmere v štorski železarni: najprej so na tiskovni konferenci predstavili dobre poslovne rezultate, se pohvalili z akumulacijo in tudi rastjo osebnih dohodkov. Nato pa je prodrla vest o štrajku v valjarni. Štrajkali pa so prav zaradi osebnih dohodkov.

Vendar tokrat niso zahtevali, da bi plače dvignili vsem: za sto odstotkov naj bi jih le »nižjim« delavcem, torej približno trem četrtinam. Kaj to pomeni vemo — uravnilovko.

Kljub temu, da zadnji čas pri nas poznamo take protestne oblike zaradi nizkih prejemkov, nekateri na štorski primer gledajo le drugače. Ne le zaradi težnje po uravnilovki, ampak tudi zaradi tega, ker je bil septembrski povprečni osebni dohodek skoraj 10 milijonov dinarjev.

Kozjanska Metka samostojna

Kar so nekateri že nekaj časa napovedovali, se je zdaj tudi zgodilo: delavci tozda celjske Metke v Kozjem so se na referendumu odločili za odcepitev od celjske matične organizacije. S svojim programom so bili namreč že doslej malo vezani na Metko, zdaj pa upajo, da bodo delo opravljali še lažje. KMK — konfekcija Mont Kozje — kot se bo po novem imenovala ta organizacija, bo s 15. oktobrom prvo družbeno podjetje v šmarski občini. Vendar tako v Kozjem kot v Celju pravijo, da bosta obe organizaciji sodelovali še naprej.

Vlak se ne sme ustaviti

»Vezi, ki so se stkale med Srbi in Slovenci med vojno, ne more nič prekiniti. Vlak Bratstva in enotnosti mora voziti naprej, ne glede na nekatere spore. Zato bo vlak oktobra spet popeljal Slovence v Srbijo« — je med drugim poudaril na sobotnem slavju v Podčetrtku predsednik slovenske SZDL Jože Smole. Smole je govoril ob prazniku šmarske občine ter ob tem tudi poudaril uspešnost njihovega turizma ter velik izvoz na konvertibilno območje. Izvoz so namreč v polletju zvečali za 16 odstotkov, uvoz so znižali, tako da izvoz šestkratno krije uvoz.

Ob šmarskem občinskem prazniku so letos odprli nekaj pomembnih objektov — nekatere prireditve pa bodo še prihodnje dni.

(-fk)

Pred spremembo slovenske ustave

SZDL ne bo več nosilka volilnih postopkov

Člani predsedstva občinske konference SZDL Velenje so namenili na svoji prvi popočitniški seji, prejšnji torek, osrednjo pozornost obravnavi delovnega programa sprememb ustave Slovenije s posebnim poudarkom na volilnem sistemu. To točko so ponovno uvrstili na dnevni red (ta organ je ustavnim spremembam namenjal veliko pozornosti že vse od začetka javne razprave, torej od pomladi), ker se delovni predlog bistveno razlikuje od že obravnavanega osnutka.

Z zadovoljstvom so ugotavljali, da vsebujejo ustavne spremembe, ki jih nakazuje delovno besedilo predloga tudi večji del zahtev, ki so jih podali na osnutek. Besedilo predloga se bistveno loči od osnutka in je po vsebini, obsegu in jasnosti pravzaprav nov dokument.

Glede na to, da mnoge predvidene spremembe neposredno vplivajo na delo družbeno političnih organizacij, še posebej Zveze komunistov in Socialistične zveze, so poudarili na seji predsedstva, se je treba z njimi zares temeljito seznaniti, še posebej, ker je bilo v času obravnave še mogoče vplivati nanje. Do 7. septembra je namreč zadolžena republiška komisija še zbirala pripombe, ki jih je obdelala do 15. septembra, dokončno pa jih bodo delegati republiške skupščine potrjevali na svojem zasedanju 27. septembra.

Člani predsedstva so na osnovi predloga, ki ga je izdelal svet za družbeno politični sistem, ki se je še posebej temeljito poglobil v spreminjanje slovenske ustave, naslovili na omenjeno republiško komisijo nekaj dodatnih predlogov oziroma takšnih, ki niso bili upoštevani, sicer pa so bili z novim besedilom v glavnem zadovoljni, saj so menili, da je očiščeno ideoloških fraz, da daje večjo vlogo občanu, dopolnjuje pravice in svoboščine človeka, zagotavlja enakopravnost vseh političnih subjektov, uvaja svobodne, tajne in neposredne volitve z velikimi spremembami v kandidacijskih postopkih, poudarja suverenost slovenskega naroda, zagotavlja enakost vseh oblik lastnin . . . Sprememb, ki jih nakazuje predlog omogočajo izvajanje treh reform in s tem tudi prenovo družbeno političnih organizacij in to je vsekakor najpomembneje. Nesprejemljive pa so med drugim temeljne določbe, ki bi jih bilo treba po mnenju velenjskega predsedstva črtati.

Pa poglejmo še katere novosti predvidevajo ustavne spremembe na področju delovanja Socialistične zveze.

Ta organizacija naj ne bi bila več nosilka kadrovske politike v najširši družbi, zmanjšala naj bi se njena vloga pri odgovornosti in pripravi volitev. Zveza komunistov po novem ni več vodilna idejno politična sila v SZDL in glavni politični dejavnik v družbi, saj bodo z novo ustavo vsi politični subjekti samoupravni, vključno s sindikati, ki postajajo neodvisne organizacije. Nova ustava dovoljuje, seveda, če bodo tako potrdili delegati, 27. septembra, svobodno, tudi politično združevanje in zagotavlja vsem občanom enakopravnost ne glede na njihovo politično prepričanje.

V zvezi z volitvami, ki sicer še niso v celoti opredeljene, saj še vedno nimamo niti tez novega volilnega zakona, pa bi morali biti že sredi priprav na pomladanske volitve, je še veliko novosti tudi v zvezi s Socialistično zvezo. V okviru nje namreč družbeno politične organizacije v bodoče ne bodo sprejemale več dogovora o številu delegatskih mest v družbeno političnem zboru (tudi njegova vloga je še vedno precej v »zraku«), SZDL pa bo ostala nosilcev kandidacijskega postopka za ta zbor.

Pomembne so tudi predvidene novosti na področju mandata, ki se bo, kot je predvideno, podaljšal s sedanjih 2 krat 2 leti na 2 krat štiri leta.

Novosti je še veliko, veliko je še vedno tudi odprtih vprašanj, zato je prav, da se v tehle 14 dneh, ki so nam še preostali do sprejema tega najpomembnejšega slovenskega dokumenta, le poglobimo vanje. Možnosti za to ni malo, saj o tem veliko piše dnevno časopisje, poročata Radio in televizija, pa tudi v domačih sredstvih obveščanja je mogoče marsikaj prebrati.

Mira Zakošek

naš čas

»NAŠ ČAS«, glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Velenje, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, Cesta Františka Foita 10.

»NAŠ ČAS« je bil ustanovljen 1. maja 1965; od 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajstdnevnik »Šaleški rudar«, kot tednik pa izhaja »NAŠ ČAS« od 1. marca 1973.

Uredništvo: Stane Vovk (direktor in glavni urednik), Boris Zakošek (odgovorni urednik), Milena Krstič-Planinc, Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tatjana Podgoršek, Mira Zakošek (novinarji).

Izhaja ob četrtkih.

Sedež uredništva in uprave: Titovo Velenje, Cesta Františka Foita 10, telefon (063) 853-451, 856-955, 855-450. Brzojavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvoda je 8.000 dinarjev. Mesečna naročnina 31.000 dinarjev, trimesečna naročnina za individualne naročnike 87.000 dinarjev, trimesečna naročnina za tujino 150.000 dinarjev.

Žiro račun pri SDK, podružnica Titovo Velenje, številka 52800-603-38482.

Grafična priprava, korektura, tisk in odprema: ČGP Večer, tozd Mariborski tisk Maribor.

Naročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za »NAŠ ČAS« se po mnenju sekretariata za informiranje izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, številka 421-1/72 od 8. februarja 1984 ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Kame-le-oni

PIŠE: VINKO VASLE

Poznam človeka, ki je polpismen (v vsakršnem smislu) naredil čudovito kariero. Imel je to sposobnost, da je bil vedno ob nepravem času na pravem mestu in ker je oboževal politične avtoritete in jim brezmejno služil v stilu ponižne vdanosti in hlapčevanja, je bil vedno primeren »zaveznik«. Nihče od tistih, ki so mu pomagali delati politično kariero, ga sicer ni ne cenil ne spoštoval, ker je človek omejenega uma in duha, toda zavezniki se včasih — neredkokdaj pa tudi danes — ne izbirajo po teh vrlinah, ampak po predanosti. Tega mojega znanca se je prav zaradi vsega omenjenega prijel vzdevek »družbenopolitični predpražnik« — kajti, čeprav so si od njega oboževani vanj večkrat brisali čevlje, jim je bil še bolj predan, v lisičji zvitosti pa je počasi lezel od dna proti vrhu in to mu je bil edini cilj.

Nanj sem se spomnil v teh dneh, ko je znova postal popularen France Potit, katerega pismo CK ZKS ocenjujem kot izjemno pomembno in smo mu za to potezo lahko samo hvaležni! Tu ne gre za to, da je mnogim Slovencem obudil neprijetne spomine na čas, ki mu je Popit vladal in dal neizbrisen pečat, gre za mnogo pomembnejše stvari. Navsezadnje je lahko vsak povprečen Slovenec predvidel, da France Popit ne v javnosti ne znotraj partije ne bo dobil pomembnejšega števila glasov. Toda, če stvar malo zasučemo in si pomagamo s tistim mojim znancem iz uvoda tega sestavka, se »afera« Popit pokaže še v eni, drugačni in bolj usodni luči! Tisti moj neimenovani znanec, ki je padal v nezavest, kadar je kdo rekel Tito, ko je bil le-ta še živ in je bil znan, da je na partijskih kongresih prvi pričel kričati »Tito-partija« in »Mi smo Titovi, Tito je naš«, je danes njegov največji kritikaster in mu jemlje tudi zgodovinsko nesporne zasluge. Ve se, da je bil za časa železne partijske države v Sloveniji zelo znan trdorokec, ki je z mezincem leve noge krojil usodo posameznikom, ker je pač bil podporni član tistih partijskih fundamentalistov, ki so v ozkih krogih (v tako imenovanih koordinacijah) odločali o tem, kaj je belo ali črno, pa četudi je bilo zeleno.

Ta isti je danes fanatičen pristaš Kučanove prenove partije, o Popitovem pismu pa se še ni izrekel, ker, kaj se pa ve . . .

Zato trdim, da Popit s svojim nastopom ni naredil nobene škode ne partiji in ne Slovencem (navsezadnje so ga tudi v Srbiji označili kot tistega, proti kateremu bi bilo treba izvesti antibirokratsko revolucijo, s tem, da med njegove učence štejejo tudi Kučana) in da je na presenečenje številnih ubral javno pot svojega nestrinjanja s sedanjo (še vedno precej papirnato) prenovo slovenske partije. S tem nam je omogočil, da vemo, kaj misli in kaj si želi in da se z njim javno strinjamo ali pa ne. Huje je s tistimi političnimi kameleoni, ki so predvčerajšnjim bili zavzeti stalinisti, včeraj samoupravni fundamentalisti, danes pa so najbolj zagreti demokrati, kar jih je pod soncem. Jaz takšnim nikdar nisem zaupal in jim ne bom. Za Popita vsaj vem, kam pes taco moli in mu lahko rečem »ne, hvala«. Navsezadnje je v svoji »politični viziji« — kakršnakoli že je — dosleden vojak revolucije in se nikdar ni delal, da je to, kar ni. Zelo verjetno je tudi, da verjame v svoje vizije in je pošten že zaradi tega, ker ne spreminja barv po dnevnopolitičnih potrebah.

Bolj nevarni, ali pa edino nevarni slovenski pomladi (isto velja za druga jugoslovanska okolja) so ljudje-kameleoni, ki verujejo le v lastno moč, avtoriteto nasilja in neizmerno ljubijo oblast. Oblast je slast, večja od telesnih užitkov, je nekoč zapisal pronicljivi »politični« psihoanalitik Reich. Takšni pa za tozadevne užitke po potrebi prodajajo svoja politična prepričanja pravim ali pa vsiljenim karizmatičnim voditeljem, stalinistom, avtokratom ali pa demokratom. Nikdar pa ne pozabijo, kateri časi so zanje bili zlati. Da sedanji niso najbolj, je seveda jasno; kajti moj že večkrat neimenovani znanec ne postavlja in ne odstavlja več kadrov, ker so pač (začasno?) drugačni časi, njegove »čudovite ideje« nimajo več moči brezprizivnosti in zakona. In ne glede na to, da trenutno javno podpira kučanovsko prenovitveno linijo, se mu izdatno kolca po zlatih, starih časih. Kajti, kaj je pa večji užitek kot reči: »To je rdeče, čeprav je belo. Če se ne strinjaš te bom zdiferenciral in poslal na kruh in vodo!«

Kameleoni so redke živali v živalskih vrtovih. Veliko pa jih je še okrog nas. Popitu vsaj kameleonstva ni mogoče očitati.

Mladinski servis

Ena od letošnjih počitniških akcij občinske konference ZSMS Velenje naj bi bil mladinski servis. Njegov namen pa — pomoč pri iskanju zaposlitve kar največjemu številu učencev, dijakov, študentov in jim na ta način pomagati izboljšati njihov materialni, socialni položaj, jim s samoupravnim organiziranjem omogočiti njihov vpliv na delovne pogoje in jih s tem pritegniti k delovanju v občinski konferenci mladih, nenazadnje pa tudi posredovanje hitrih in kakovostnih storitev naročnikom ter povečanje ponudbe občasnih in začasnih zaposlitev v občini.

S to dejavnostjo naj bi začeli 28. avgusta.

Žal, pa ni zaživela tako kot so načrtovali in želeli organizatorji. Namreč, študentov, dijakov za opravljanje najrazličnejših del je mnogo več kot je ponudba združenega dela in obrtnikov naše občine. Očitno so se organizatorji mladinskega servisa lotili te akcije z levo roko, saj bi se gotovo pred njenim začetkom morali temeljiteje pripraviti.

Kljub doslej skromnemu odzivu našega združenega dela in obrtnikov, se na občinski konferenci ZSMS Velenje nadejajo, da bodo vsem, ki se zanimajo za tovrstno dejavnost, našli primerno delo. Bodisi pri čiščenju lokalov, poslovnih prostorov, razna prevajalska dela, inštruiranje jezikov, poučevanje klavirja, varstvo otrok v popoldanskem času, delo mladim pravnikom in podobno.

Ob koncu tega sestavka dajemo tudi mi pobudo delovnim organizacijam in zasebnikom, da morebitna dela vendarle ponudijo obema servisoma in tako pripomorejo k lažjemu premagovanju življenjskih stisk mladih.

Šaleški drobiž

ODPRTA VRATA NOVIM GIBANJEM

(mz) Na občinski konferenci SZDL Velenje so pred nedavnim že razpravljali o vključitvi novih demokratičnih gibanj v to našo najširšo družbeno politično organizacijo. Podprli so njihovo ustanavljanje in izrazili tudi pripravljenost za sodelovanje.

Na zadnji seji predsedstva pa so govorili o konkretnem predlogu, o vključitvi pododbora slovenske demokratske zveze v občinsko konferenco SZDL. Podprli so to vključitev, odslej jih bodo vabili na svoje seje, vendar pravice glasovanja zaenkrat ne bodo imeli, saj so člani predsedstva izvoljeni na volilni konferenci, ki pa bo spet sklicana prihodnje leto. Takrat se bodo seveda tudi nova gibanja enakopravno potegovala za vodilna mesta v organih Socialistične zveze.

JUGOSLOVANSKI POSVET O KULTURI

(mz) Z našim kulturnim delovanjem nismo zadovoljni, pa vendar je bilo v zadnjem obdobju po naših organizacijah združenega že veliko narejenega, bogati in zanimivi pa so tudi načrti. Prav zato seveda ni čudno, da želi Zveza sindikatov Jugoslavije pripraviti zvezni posvet o kulturi prav pri nas. Bil naj bi 26. in 27. oktobra v Gorenju, nanj pa se intenzivno pripravljajo tudi na našem občinskem sindikalnem svetu.

PRIPRAVE NA KONGRES SLOVENSKEGA SINDIKATA

(mz) Na občinskem sindikalnem svetu se že pripravljajo na kongres slovenskih sindikatov, ki ga bodo omejili na čim krajše časovno obdobje, pa tudi število delegatskih mest bodo zmanjšali za polovico, da bi bilo zaradi kongresa čim manj odsotnosti z dela.

Prav zato bodo na kongresu namenili osrednjo pozornost dvema temeljnima dokumentoma — statutu in novim organizacijskim shemam sindikata. O njih bodo temeljito razpravljale v jesenskem času tudi osnovne organizacije sindikata.

REGIJSKA RAZSTAVA INOVACIJ

(mz) V času od 2. do 7. oktobra bo v kulturnem domu železarne Štore regijska razstava inovacij. Precej organizacij združenega dela je že prijavilo »dosežke« s tega področja, ki jih želijo reprezentirati tudi širše, občinski sindikalni svet pa obvešča vse, da je dosežke še vedno mogoče prijaviti. Morda pa se boste ravno v času, ko boste razmišljali, kaj bi lahko predstavili na tej razstavi, domislili česa novega.

TEMELJNA LISTINA SLOVENIJE

(mz) Občinska konferenca SZDL Velenje in občinski sindikalni svet ponovno vabita občane in delavce v organizacijah združenega dela, da podpišejo temeljno listino Slovenije 1989. V organizacijah združenega dela, kjer so zbrali doslej okoli 3000 podpisov, bodo tudi v jesenskem času vodile aktivnosti sindikalne organizacije, po krajevnih skupnostih pa načrtujejo znova akcijo podpisovanja, saj prejšnja, organizirana sredi dopustovanja ni bila najbolje obiskana.

Vsakdo seveda lahko podpiše tudi majniško deklaracijo, namen obeh dokumentov pa je pravzaprav isti, dokazati enotnost slovenskega naroda, izreči podporo našemu vodstvu.

POSVET DELAVCEV ZAPOSLENIH PRI OBRTNIKIH

(mz) V času celjskega obrtnega sejma, je bilo v Celju oziroma Laškem tudi sedmo slovensko in drugo jugoslovansko delovno srečanje delavcev zaposlenih pri zasebnih obrtnikih. Udeležilo se ga je tudi okoli 110 takšnih delavcev iz občine Velenje. Še posebej zanimiv je bil posvet zveznega odbora sindikata delavcev v komunalnem gospodarstvu in obrti na temo Družbeno ekonomski položaj delavcev obrti z vidika nove vloge sindikata.

Seveda so izkoristili srečanje tudi za izobraževanje, medsebojno izmenjavo izkušenj, organizirano pa so si tudi ogledali celjski obrtni sejem.

ZNANJE IN VEŠČINE SLO IN DS

(bm) Člani predsedstva občinske konference ZRVS Velenje so na preteklej seji najprej spregovorili o bližnjem odprtem in že 7. po vrsti občinskem tekmovanju ekip krajevnih organizacij ZRVS in drugih iz veščin SLO in DS. Tekmovanje bo v nedeljo, 1. oktobra, v Šmartnem ob Paki v organizaciji tamkajšnje krajevne organizacije ZRVS. O poteku tekmovanja bomo podrobno še poročali. V nadaljevanju seje so se člani predsedstva seznanili z odgovorom inženirijskega centra v Karlovcu, da je ogled njihovega centra dovoljen. Dogovorili so se, da bodo o tem obvestili vse inžinjerce v občini, teh je 49. Seveda se bodo te zanimive ekskurzije udeležili tudi drugi vojaški starešine.

Člani predsedstva OK ZRVS Velenje so razpravljali še o pobudah za napredovanje rezervnih vojaških starešin v višji čin, ki so jih pripravile krajevne organizacije ZRVS.

PREVENTIVNO REKREATIVNI ODDIH

(mz) Mnoge naše organizacije združenega dela organizirajo za svoje delavce preventivno rekreativni oddih v Varaždinskih Toplicah, manjše pa imajo pri tovrstni organizaciji, zaradi pomanjkanja kadra velikko težav in ga najpogosteje sploh ne organizirajo. Zanje so poskrbeli i na občinskem sindikalnem svetu, kjer sprejemajo prijave za rekreaativno preventivni oddih za čas od 16. do 24. oktobra. Cena je izjemno ugodna, saj bodo morale organizacije združenega dela prispevati i na delavca le po 510 tisočakov.

Ljubno ob Savinji

Ob pridnih rokah ni razloga za malodušje

Slavnostna seja zborov občinske skupščine ob letošnjem prazniku občine Mozirje je bila v soboto popoldne v prenovljeni dvorani prosvetnega doma na Ljubnem ob Savinji. Ob delegatih in predstavnikih družbeno-političnih organizacij so se zasedanja udeležili tudi gostje in seveda dobitniki letošnjih nagrad in priznanj.

Slavnostni govornik je bil predsednik skupščine občine Mozirje Anton Boršnak, ki je najprej spregovoril o zgodovinsko pomembnih dogodkih in njihovemu pomenu, se ustavil pri splošno zaostrenih razmerah v naši družbi in ob tem dejal: »Novi komunalni objekti po krajevnih skupnostih, razširitev delovnih prostorov v nekaterih delovnih organizacijah, novi objekti splošnega pomena, solidarnost in naslonitev na lastne sile, predvsem pa zagnanost, iznajdljivost in delavnost našega Zgornjesavinjčana so tisti elementi, ki so zadostno jamstvo, da bomo tudi v tem prostoru korakali s časom napredka, dosegli stopnjo povprečne razvitosti v slovenskem prostoru in se skušali približati poti, ki vodi v razvito Evropo.«

Posebej je poudaril, da zaslug za razvoj nima in ni imel noben posameznik, da ima zasluge sleherni občan. Tu so zavest, vztrajanje in trdo delo delavca in kmeta, tu so pomembne odločitve delovnih organizacij in občinskih organov. Vsem naporom, težavam in dosežkom pa se pridružuje nov problem. »Spodbudno je dejstvo, da se naš človek zaveda kaj mu ta prostor v okrilju Savinjskih planin pomeni. Tudi on želi, da bi tako kot njegovi predniki užival čist zrak, zdravo pitno vodo, ob zdravih gozdovih in v čistem okolju, da bi vse to lahko ohranil za svoje potomce. Ni mu vseeno kako se s tem prostorom razpolaga, ne želi pa, da bi naša Zgornja Savinjska dolina ostala nekakšen rezervat za razvojne programe, mi pa bi zaradi tega stopicali na mestu, ali zaradi interesov drugih celo propadli.«

Svoj govor je predsednik občinske skupščine sklenil z besedami: »Predobro se zavedamo, da je zaupanje v zdrave sile napredka, v modrost in delavnost starejših generacij, v pridobljena znanja in zagnanost mladih zadostno jamstvo, da bomo združeni z delom, redom in disciplino, v sožitju vseh, predvsem pa medsebojnem spoštovanju in zaupanju dosegli uresničitev vseh hotenj, ki naj se v prvi vrsti kažejo v socialni in nacionalni varnosti. Želja nas vseh je, da bo prihodnost boljša kot sedanjost.

Rezultati, ki smo jih dosegli v našem razvoju, ne puščajo dvoma v našo samoupravno socialistično ureditev, niti dvoma v naše lastno delo in ustvarjalnost. Kot že tolikokrat se ponovno dokazuje, da je le od nas odvisno kako bomo živeli jutri, kakšni bodo naši delovni uspehi, naše počutje ob delu doma in v krajevni skupnosti. To, da verjamemo in zaupamo v svoje znanje in delo, smo Zgornjesavinjčani že doslej dokazali z mnogimi rezultati, saj — kjer je pridnih rok dovolj, malodušje ne pride do izraza.«

V nadaljevanju seje so podelili letošnje nagrade in priznanja občine Mozirje. Posebej velja poudariti, da je bila med sedemnajstimi dobitniki nagrad in priznanj, od katerih je vsak po svoje še kako zaslužen za dosežke in napredek, največ odobravanja deležna obmejna enota JLA v Logarski dolini, ki je ob Rudiju Zagerju iz Mozirja, prejela najvišje priznanje — Zlato plaketo občine Mozirje.

Še nečesa ne smemo pozabiti. S kulturnim sporedom so se Ljubenci zares izkazali. Ubrana pesem pevcev in pevk ter lep nastop najmlajših so dopolnili s sicer šaljivim prikazom pogovora med znanima ljubenskima posebnežema Pavlom in Uršo, iz polpretekle zgodovine seveda, dogodku spretno prilagojene besede pa so izrazile trdno odločenost gostiteljev, da se ne odrekajo izročilu in še manj nalogam za še lepši jutrišnji dan.

Rekli so: Anton Boršnar, predsednik SO Mozirje

»S hvaležnostjo in spoštovanjem se poklonimo vsem tistim, ki so za nacionalno in socialno svobodo darovali svoja življenja ali izgoreli in omagali v povojnem obdobju v prizadevanjih za lepši jutri naše doline in njenih krajev. Prepričan sem, da je za vse to bila vodilo narodna zavest in pripravljenost po svojih močeh prispevati, da bi na svoji zemlji živeli človeka vredno življenje v svobodi. Naš človek je bil navajen živeti umirjeno življenje, prežeto v skrbi, da bi na domačijah svojih dedov in pradedov spletal družinska gnezda v miru, sreči in sožitju ter živel lepše in bogatejše življenje, kot so ga oni.«

»Ob težavah, ki v zadnjem času pretresajo jugoslovansko družbo ob mednacionalnih sporih in očitanjih, ki žal tudi zdaj ne pojenjajo, ko nikakor ne moremo in ne znamo najti skupnega jezika ter razumno razreševati številnih nepotrebnih konfliktov, vse bolj izbijajo v ospredje problemi s katerimi se otepa naše gospodarstvo.«

»Kljub temu nam ni treba zardevati, saj smo s skupnimi napori marsikaj uresničili. Ob pogojih in razmerah, v katerih se nahajamo, moramo biti zadovoljni z dejstvom, da napredujemo počasneje in z majhnimi koraki.«

»Ob vseh težavah ne smemo malodušno razmišljati o brezizhodnosti, saj rezultati gospodarjenja, razen tradicionalnih bolnikov, niso brezupni in nam vlivajo perspektivo za bodočnost.«

Udeležence je sprejel prenovljeni prosvetni dom

Visoko in zasluženo priznanje obmejni enoti JLA

Pesem Ljubencev je res navdušila

J. PLESNIK

Titovo Velenje

Danes in jutri seje zborov skupščine

Že danes ob 9. uri bodo sedli v skupščinske klopi delegati družbeno političnega zbora, jutri, prav tako ob 9. pa še preostalih dveh zborov. Vsi trije zbori imajo na dnevnem redu Predlog sprememb in dopolnitev odloka o priznanjih in nagradah občine Velenje, ki prinaša spremembo na področju podeljevanja zlatega grba občine Velenje. Ta se podeljuje praviloma posameznikom za večletno izjemno uspešno delo pomembno za gospodarski in družbeni razvoj občine Velenje ter za izredna prizadevanja pri utrjevanju občine kot družbeno politične skupnosti. Podeli se lahko tudi tujim državljanom, ki pripomorejo k širjenju ugleda občine v svetu, v tekočem letu pa naj bi podelili le en zlati grb.

Vsi trije zbori bodo razpravljali tudi o svojem delovnem programu do konca leta, ki predvideva, da bodo imeli poleg slavnostne seje, ki bo v počastitev občinskega praznika v soboto 7. oktobra, seje še 23. in 24. novembra ter 29. decembra.

Na dnevnem redu pa imajo tudi cel kup planskih dokumentov, med drugim osnutek sprememb in dopolnitev dolgoročnega družbenega plana Velenja in predlog odloka o pripravi in sprejetju družbenega plana za prihodnje srednjeročno obdobje.

Glede na to, da je bilo z oblikovanjem sklepa, ki ga je na prejšnji seji predlagala krajevna skupnost Zavodnje v zvezi z omejitvijo proizvodnje šoštanjskih termoelektrarn, če ne bodo uresničili sprejetih ekoloških nalog, očitno veliko težav, bodo predlagali na tokratnem zasedanju posebno komisijo, ki bo oblikovala predlog tega sklepa, precej pozornosti pa bodo tudi tokrat namenili prostorski problematiki, sredstvom solidarnosti, razpravljali o sklepih komisije za volitve, imenovanja in razrešitve ter poslušali poročilo o aktivnostih skupine delegatov za zbor občin in zbor združenega dela Slovenije.

(mz)

Pod prho

Pešpot na grad

Kulturni center je naslovil naslednje pismo predsedniku izvršnega sveta občine Velenje Miranu Arzenšku, pa tudi nam in zato ga objavljamo, saj je lep primer birokratske zaspanosti.

Spoštovani!

Žal smo se ponovno prisiljeni obrniti na vas, da nam pomagate pri pridobitvi lokacijskega dovoljenja za dokončanje pešpoti na Velenjski grad.

Naj na kratko opišemo dosedanji potek pridobivanja dovoljenja

1. *po odločbi urbanistične inšpekcije (9. 5. 1988) smo ustrezni organ 24. 5. 1988 zaprosili za lokacijsko dovoljenje,*
2. *ker odgovora nismo prejeli smo 13. 1. 1989 organ ponovno zaprosili za razrešitev zadeve,*
3. *ker 55 dni tudi na to vlogo ni bilo odgovora, smo 9. 3. 1989 zaprosili za posredovanje vas. Vaše posredovanje je bilo učinkovito, saj smo že 13. 3. 1989 prejeli dopis organa, v katerem nas obvešča (po skoraj desetih mesecih), da naša vloga ni popolna, ker je zaradi spremembe urbanističnega načrta potrebna sprememba projekta,*
4. *da ne bi zadeve po nepotrebnem zavlačevali, smo naročili in plačali spremembo projektov v višini 3.500.000 din ter potrebno dokumentacijo 26. 7. 1989 z vlogo ponovno posredovali na KPGVO. Hkrati smo dobili telefonsko zagotovilo, da bo dovoljenje izdano takoj.*

Danes smo 6. 9. 1989 in odgovora še vedno ni: ker je očitno, da organ naših vlog ne upošteva resno, vas ponovno prosimo, da posredujete, saj sicer letos planiranega dokončanja sanacije ne bomo več uspeli izpeljati.

Verjetno k temu ni kaj dodati. Ali pač! Morda tole. Predsednik izvršnega sveta bo najbrž zadevo pospešil. Vendar, kje so tisti, ki bi to morali storiti že prej? Končno smo se pred leti celo javno hvalili, kako uspešno bomo uredili takšne postopke. Pa kaj, ko zaradi napuhlih izjav še nikogar ni bolela glava. Morda le tistega, ki je od njih kaj pričakoval.

DO Veplas

Kar dva programa v mešani podjetji

Zakon o podjetjih je eden od zakonov, ki naj bi našo državo popeljal v Evropo 92. Kljub nekaterim nedorečenostim je dal dokaj proste roke tistim, ki si žele hitrejšega napredka na vseh področjih. Kot kaže bo ponujene možnosti med prvimi v naši občini izkoristila delovna organizacija Veplas iz Titovega Velenja.

Skupaj z Cometom iz Zreč namerava namreč ta kolektiv v kratkem času ustanoviti mešano podjetje v Ločah pri Poljčanah, kjer naj bi proizvajali jadralne deske. In zakaj so se v Veplasu odločili za takšen korak, ko pa so vendarle z jadralno desko krepko prisotni na tujem trgu? Po besedah direktorja Franca Vedenika je epoksi vezna tehnologija, po kateri so začeli proizvajati ta izdelek po opustitvi poliestrskih smol pred tremi leti, razvita le od 80 do 90 odstotkov. Prizadevanja na tem področju bi kljub vsemu nadaljevali, če ne bi ob kasnejših razvojnih usmeritvah ugotovili, da je proizvodnja jadralnih desk v obstoječih proizvodnih prostorih nemogoča. Pa še nekaj drugih vzrokov bi lahko omenili za takšen korak.

Z ustanovitvijo mešanega podjetja, kjer obstajajo velike možnosti sodelovanja s tujim partnerjem, in sicer Alfo iz Avstrije, s katero ta velenjski kolektiv že sedaj dobro sodeluje, bo Veplas ohranil program v dolini. Prav do konca tega meseca pa naj bi padla odločitev, ali bodo proizvodnjo jadralnih desk v celoti prenesli v mešano podjetje v Loče pri Poljčanah, ali pa bo morda ostala v sosednji državi.

Reorganizacija programa gumbov, ki sodi v tem trenutku med najuspešnejše in donosnejše Veplasove programe, pa naj bi bila razlog za ustanovitev drugega mešanega podjetja. Tokrat v nekoliko drugačni obliki kot pri jadralnih deskah. Ustanovitelji tega mešanega podjetja naj bi ob Veplasu bili še privatni sektor iz doline, dva italijanska partnerja — eden svetovno znani proizvajalec strojev za proizvodnjo gumbov, drugi pa specialist za materiale. Povabilo za sodelovanje pa so naslovili še na Muro iz Murske Sobote, ki se uvršča med vodilne konfekcionarje pri nas. S sodelovanjem tujih sovlagateljev se nadejajo dviga tehnološke ravni proizvodnje, z Muro pa naj bi razširili tržišče.

Mešano podjetje, v katerem bo delovna organizacija Veplas iz Titovega Velenja prav tako obdržala večinski delež (razvoj in trženje) ne bo pripomoglo le k učinkovitejšemu delu in doseganju še boljših rezultatov tega programa, ampak tudi k večjemu izvozu. Ob brizganju obešalnikov in tiskanju gumbov pa daje med drugim še možnosti razširitve programa z modnimi dodatki.

Naj ob koncu zapišemo še to, da so ob razmišljanjih o ustanovitvi mešanih podjetij v močni povezavi osvojitev programa vojaških čelad, ki naj bi skoraj v celoti zapolnil Veplasove proizvodne zmogljivosti in velik razmah programa terapevtske opreme.

Če bi hoteli vse dosedanje programe obdržati znotraj tovarniških plotov ter jih razširiti, bi ob prostorskih težavah trčili še na problem zaposlovanja delavcev. Mej, zapisanih v zvezi s tem v razvojnih usmeritvah, pa nikakor ne želijo prestopiti.

(tap)

Elkroj — Konfekcija Šoštanj

Pretehtane odločitve za boljši jutri

Za uspešno gospodarjenje in premagovanje sedanjih gospodarskih težav, ki niso obšle tudi nobene uspešne delovne organizacije, so zelo pomembne poslovne odločitve posameznega kolektiva. Tega se že dalj časa zavedajo v Modni konfekciji Elkroj, seveda tudi v njeni šoštanjski Konfekciji. Vse dosedanje odločitve, ki so premišljene in v sedanjem gospodarskem trenutku dobro pretehtane, so se jim bogato obrestovale. Niso dolgo razmišljali o tem, da je tuje tržišče edina perspektiva uspešnega poslovanja, kajti na domačem trgu so razmere sila zapletene in tudi za še tako dobrega proizvajalca konfekcije kot je Elkroj, že skoraj pretežke. Zato ni naključje, da je delež izvoza v celotni proizvodnji El[illegible]ja zelo velik, da tovarne v Nazarjah, Šoštanju in Lučah izvažajo že 95 odstotkov izdelkov in da svoj nadaljnji razvoj utemeljujejo z iskanjem novih tržišč na tujem. Pravkar potekajo uspešni pogovori o odkupu licence močne zahodnonemške firme Mustang in o ustanovitvi mešanega podjetja v Jugoslaviji.

V šoštanjski Konfekciji so v času kolektivnega dopusta v mesecu juliju opravili vsa potrebna remontna dela. Lotili so se tudi načrtovane naložbe, to je ureditev klimatizacije v proizvodni hali, katere vrednost znaša okoli 2,5 milijarde dinarjev. Da ne bi motili redne proizvodnje, so v času kolektivnega dopusta delavci ESA v hali opravili vsa montažna dela. V naslednji fazi bodo opravili še montažne priključke. Računajo, da bi klimatska naprava pričela delovati v začetku prihodnje poletne sezone. Z omenjeno napravo želijo v šoštanjski Konfekciji izboljšati delovne pogoje zaposlenih. Vedo namreč, da je od pogojev dela zelo odvisen tudi rezultat.

Z Mustangom je izbira v prodajalni še pestrejša

Prav sedaj v Šoštanju zaključujejo program jesen-zima, že oktobra pa bodo pričeli s programom pomlad-poletje. Izdelki so iz standardnega programa za kupce iz ZR Nemčije. Sicer pa v šoštanjski Konfekciji delajo samo za tuji trg, izdelava naročil pa teče po načrtu. Da izdelava za tuji trg teče po načrtih, so morali v Šoštanju delati tudi ob prostih sobotah in podaljšanem delovnem času ponoči, imajo pa še drugo težavo. Znano je namreč, da je šoštanjski kolektiv pretežno mlad in ženski, zato je precejšnje število delavk na porodniškem dopustu. Če k temu prištejemo še nego in druge bolniške izostanke, jim ni preostalo nič drugega, če niso želeli izpada proizvodnje, da so na novo zaposlili petnajst delavk. Zapišimo, da je bil povprečni izplačani osebni dohodek v avgustu 7,2 milijona dinarjev.

Tudi za naprej so v šoštanjskem Elkroju optimistično razpoloženi glede izvoza. Po ocenah bodo do konca leta dosegli okoli 3,2 milijona mark izvoza pri dodelavnih poslih. To predstavlja 95 odstotkov kapacitet šoštanjskega Elkroja. Zaradi znanih težav na domačem trgu si bodo še naprej prizadevali čimveč prodati na tuje. Iskali bodo nova tržišča in možnosti za popolnejšo organiziranost in tehnološki napredek. Nenehno bodo dopolnjevali opremo s sodobnejšo in uvozili nekaj novih potrebnih strojev.

Zavedajo se namreč, da brez tehnološkega napredka ni moč ustreči vse bolj zahtevnim kupcem in se upreti konkurenci na trgu.

Še nekaj besed o industrijski prodajalni v Šoštanju, ki je trenutno na drugem mestu po uspešnosti prodaje. Že letos so v tej prodajalni prodali za 1,71 milijard dinarjev izdelkov, kar je proti pričakovanju. K sedanji široki paleti izdelkov Elkroja, ki jih je moč kupiti v tej trgovini, so pred kratkim dodali še program za prosti čas. To so kavbojke, srajce, majice in jakne firme Mustang iz ZR Nemčije, s katero tečejo intenzivni pogovori o tesnejšem sodelovanju in ustanovitvi mešanega podjetja.

B. Mugerle

Era, tozd Kmetijstvo Turn

Pričakujejo rekordno letino jabolk

Delavci delovne enote Erine temeljne organizacije kooperantov Šoštanj so v teh dneh že obrali zgodnje vrste jabolk na Turnu. Začeli so z vrsto discovery, james grieve, končali pa z tudenon. Letošnja letina zgodnjih vrst jabolk je bila izredna, saj so obrali okrog 15500 kilogramov jabolk. S prodajo niso imeli težav, ker je bila kakovost sadežev zelo dobra, cena pa ne previsoka. Za kilogram je bilo treba odšteti 9.500 dinarjev.

Tudi za pozne vrste jabolk velja enaka ugotovitev kot za zgodnje. Zelo veliko jih bo in kakovostna. Kot so nam povedali na Turnu, so imeli letos kar precej sreče, saj jim tokrat pridelka toča ni zmanjšala. Jabolka so tudi zelo zdrava, kljub slabim pogojem, ki so bili. Celo pomlad je praktično deževalo, kar je za cvetenje in razvoj plodov izredno neugodno. Ob vsem tem pričakujejo, da bo letos na rodnih površinah rekordna letina. Če bo jesen lepa, kot napovedujejo, bodo pozne vrste jabolk začeli obirati po 20. septembru, končali pa do 5. oktobra. Tako kot pretekla leta tudi letos vabijo k obiranju sadežev domačije, pri spravilu pa jim bodo pomagali tudi sezonski delavci. Za uro obiranja bodo ti prejeli od 20 do 25 tisoč dinarjev oziroma 1500 dinarjev za kilogram. In kako bo s prodajo poznih vrst jabolk? Na Turno menijo, da težav pri prodaji ne bodo imeli, saj so njihovi kupci tovrstnega blaga stalni, poleg tega pa bo tudi v Jugoslaviji letos precej manj sadja kot pred leti. Cena za kilogram še ni določena, bo pa višja od zgodnjih vrst jabolk za 20 do 30 odstotkov.

Veliko ljudi sega po jabolkah, ki niso škropljena oziroma so ta sredstva za zatiranje škodljivcev uporabili proizvajalci precej manjkrat. Kako je s tem pri Kmetijstvu Šoštanj, DE Titovo Velenje, odgovarja vodja enote **Matjaž Jenšterle:** »Že drugo leto se mi vključujemo v integralno varstvo. To pomeni, da uporabljamo veliko manj škropiv in umetnih gnojil. Začeli smo z novo tehniko škropljenja, ki ga opravljamo le ponoči. S tem zmanjšamo količino vode, ker ni vetra, prihranimo pa tudi pri škropivih, skoraj polovico. Na voljo imamo bolj kakovostna škropiva, manj strupena, vendar pa pri novem načinu škropljenja dovolj učinkovita. Jabolka so zdrava, saj se proizvodnja vse bolj bliža bio proizvodnji. Ne uporabljamo več močnih pesticidov in umetnih gnojil. To pa je eden od razlogov, da bomo letos lahko prodajali jabolka za 20 do 30 odstotkov dražje kot ostali proizvajalci.«

B. Mugerle

Zgodnje vrste jabolk so obrali sami, za pozne pa bodo rabili pomoč

Novosti pri uporabi javnih telefonskih govorilnic

Na naš članek Oprostite rad bi žeton za telefon nam je PTT poslal naslednje dopolnilo:

Problematika čestih sprememb cen telefonskih impulzov in zagotavljanje kovancev za telefoniranje iz javnih telefonskih govorilnic so ptt organizacijam narekovale iskanje novih rešitev plačila za opravljene telefonske razgovore iz javnih govorilnic.

Kar s pridom uporablja že ves razviti svet prihaja sedaj tudi v Jugoslavijo — to so žetoni.

Tako je na pobudo Podjetja za ptt promet Celja in Združenih ptt organizacij SRS koncem leta 1988 ISKRA pričela dobavljati prve telefonske govorilnice na žetone. Žetoni, ki so imeli posebne utore, so zamenjali kovance kot plačilno sredstvo.

Nekoliko kasneje so se pričele tudi aktivnosti za uporabo žetonov v Skupnosti JPTT z namenom poenotenja žetonov na področju celotne Jugoslavije. Še pred pričetkom letošnje turistične sezone so bili sprejeti Tehnični pogoji za izdelavo žetonov in sprejete spremembe Tehničnih pogojev za izdelavo telefonskih aparatov z avtomatskim plačevanjem. V zelo kratkem času so se uspeli dogovoriti za izdelavo Zavod za izdelavo kovancev, EI Pupin Niš, Iskra Kranj, RTB Bor in Skupnosti ptt. Žetoni so končno postali naša stvarnost.

Skupščina SJPTT je sprejela roke za predelavo telefonskih govorilnic, katerih pa se žal niso držala vsa ptt podjetja v Jugoslaviji tako, da imamo sedaj v uporabi še vedno aparate na kovance, na žetone z utori in tako imenovane »YU« žetone, ki so po sedanjih predpisih edini veljavni.

Strokovne službe v Podjetju za ptt promet Celje so ocenile, da je potrebno takoj pristopiti k predelavi javnih telefonskih govorilnic in pričeti z uporabo YU žetonov skladno s sprejetimi sklepi organov Skupnosti JPTT. S predelavo smo pričeli 1. julija letošnjega leta in do konca meseca predelali vseh 150 govorilnic. Prve ocene njihovega delovanja so zelo pozitivne saj ne beležimo večjih zlorab oziroma napak. Govorilnice so opremljene z modro — rumenimi nalepkami »Govorilnica na žetone« in »Navodilom za uporabo telefonskih žetonov«, kjer je na kraju še izpisano tudi najbližje prodajno mesto žetonov. Prodajna mesta žetonov so poleg vseh ptt enot še pri 45. pooblaščenih prodajalcih na celotnem območju podjetja. Dogovarjanja o prodaji žetonov so potekala sprotno s predelavami govorilnic na posameznem območju. Največ razumevanja so pokazale hotelske in gostinske organizacije ter posamezniki, kar je seveda v prid naši turistični ponudbi. Je pa tudi nekaj izjem, ki zavračajo prodajo, čeprav njihove poslovalnice domujejo v najbolj prometnih objektih. Veseli nas, da smo se uspeli dogovoriti o prodaji žetonov v bolnišnicah, vojašnici in še nekaterih večjih objektih, kjer imamo nameščene govorilnice. **Precej časa že potekajo dogovarjanja o prodaji žetonov z Delom — kioski, Tobakom, Petrolom in še nekaterimi drugimi prodajalci, ki jih opravljajo Združene ptt organizacije, vendar do pogodb za celotno Slovenijo še ni prišlo. S temi prodajnimi mesti bi nedvomno še povečali ponudbo žetonov.**

V prodaji so žetoni A za pet impulzov po sedanji ceni 2.800 din, B za 25 impulzov po ceni 14.000 din in C za 50 impulzov po ceni 28.000.— din. Cene žetonov veljajo od 21. 8. 1989. Uporaba A žetona je mišljena za pogovore v krajevnem prometu in krajše pogovore v medkrajevnem prometu, B za medkrajevni promet in C za mednarodni promet.

S temi predelavami naj bi vsi problemi s kovanci odpadli in upamo, da smo storili precejšen korak v zadovoljstvo vseh naših uporabnikov javnih telefonskih govorilnic, seveda če odmislimo vandalizem nad napravami, ki je še vedno pogost pojav v naši družbi. Nadaljni korak naših proizvajalcev telefonskih aparatov je uporaba tele-karte kot plačilnega sredstva ali pa kombinacije tele-karte z žetoni, vendar več o tem s pričetkom njihove uporabe na našem območju.

Sto let telefonske govorilnice

Kot poroča agencija AP, te dni mineva sto let, odkar so iznašli napravo, ki jo vsi poznamo — javno telefonsko govorilnico. Telefon, s pomočjo katerega je mogoče telefonirati, potem ko vanj vržemo novčič, je 13. avgusta 1889 izumil Američan William Gray. Prvo javno telefonsko govorilnico so postavili mesec dni pozneje v Hartfordu v ameriški zvezni državi Connecticut; zdaj je samo v ZDA nekaj milijonov javnih govorilnic.

Domiselni Gray, ki mu je bilo tedaj 37 let, se je dokopal do svojega izuma zaradi nuje. Vodja tovarniškega obrata, kjer je delal, mu namreč ni dovolil telefonirati bolni ženi, čeprav je hotel pogovore plačati.

V začetku so na Grayev izum gledali z dvomi. Ko pa se je uprava glavne železniške postaje v New Yorku odločila postaviti telefonsko govorilnico, je zadeva stekla. Danes si je seveda svet težko predstavljati brez telefonskih govorilnic. Kot poroča AP, stojijo celo sredi južnoameriške džungle.

Anketa

Stavke

Ob padanju življenjske ravni in slabšanju položaja naših delovnih organizacij, poti v lepšo prihodnost ni videti. Nezadovoljstvo na delovnem mestu, v domačem okolju narašča vsak dan. In prav nič nevsakdanjega ni, da nekateri vidijo edini izhod v tem, da na svoje težave opozorijo s stavko. Ali so stavke le obupan klic ali so res edina prava pot do rešitev? To so bila vprašanja, ki smo jih postavili nekaterim našim občanom, nanje pa so odgovarjali takole:

Marjana Tratnik: »Mislim, da stavke rešitev ne prinašajo. Po mojem mnenju je edina možnost v ustavitvi inflacije, kar pa lahko storimo le z dobrimi, kakovostnimi programi in boljšim delom. Tako kot je sedaj pa res ne bo šlo več dolgo. Delavec bi moral biti socialno preskrbljen. Pri nas pa je tako, da ko stopiš v službo, si že skoraj socialni problem. Kako je lahko bolje, če se že politiki med sabo prepirajo.«

Marija Centrih: »Stavkati ne bi bilo potrebno, če bi bili delavci, ki pošteno delajo plačani tako kot si zaslužijo. Ko vidijo, da je položaj res nemogoč, se odločijo za stavko. Jaz sem delala 36 let v Gorenju in sedaj prejemam tako nizko pokojnino, da me bodo morali živeti otroci. In to je dovolj zgovoren dokaz, kako slabo je plačan naš delavec. Saj smo tudi v naših časih naleteli na ovire, vendar smo se poiskušali o tem najprej pogovoriti, če res ni šlo drugače, smo tudi stavkali. Sicer pa stavke stanejo precej denarja in ogromno delovnega časa gre zanje. Ljudje pač stavkajo, ker je naš življenjski standard tako padel, da o njem skoraj ne moremo več govoriti, vsaj mi upokojenci ne. Veliko stvari pa bi lahko rešili, če bi se naši politiki znali med seboj pogovoriti.«

Milan Pirnat: »Seveda stavke niso rešitev, vendar pa je včasih tudi potrebno stavkati, da delavci pokažejo nezadovoljstvo in opozorijo okolico in vodilne na težave, s katerimi se srečujejo. Mislim, da delavci o kakšnih načrtih za rešitev skoraj ne moremo govoriti, saj še vodilni tega ne vedo. Mislim pa, da je potrebno le dobro delati, biti ustrezno za to nagrajen pa štrajkov ne bo.«

Jože Škoflek: »Vzrok stavk je vsekakor preniz ek življenjski standard in tako pač delavci z njimi opozorijo nase in na druge. Če bi prvim stavkajočim ne uspelo doseči tistega, kar so zahtevali, jim tudi sedaj drugi ne bi sledili in stavk ne bi bilo. Tako v nedogled ne bo šlo, saj bo nekoč denarja zmanjkalo, potem pa ne vem, kako bo.«

Zvonka Javornik: »Kako in kaj iz krize na vseh koncih in krajih? S stavkami gotovo ne. Te niso rešitev niti za dvig življenjske ravni, kaj šele za kaj drugega. Izhod iz težav je le v boljšem delu, za katerega bo delavec dobil ustrezno plačilo. Ljudje pač stavkajo zato, ker so vsi, ki so doslej stopili na ulico in tako izrazili svojo nejevoljo, v zahtevah uspeli. Povsem nerazumljivo pa je to, da takrat, ko ljudje uveljavljajo svoje pravice, ni denarja. Ko pa stavkajo, se slednji najde. Dokler bo tako, stavk še ne bo kmalu konec.«

tp, mč

Zakaj takšen odnos do narave?

Tudi po tem se vidi, kakšni smo

Bogomir Dolinšek kaže sledi kolesa med cvetlicami.

To je ostalo od drevesa na Kardeljevem trgu

Z naslednjim zapisom ne bomo povedali nič novega, opozorili bomo znova na tista dejstva, ki so že znana. Namreč, da se mačehovsko obnašamo do narave z vsakodnevnimi posegi, mnogokrat nepotrebnimi, posegi v okolje, posekamo drevo, ki je potrebovalo leta, da je zraslo, da čez noč nastajajo poti po parku, vse to je znano. Takšna dejanja obsojamo, kljub temu pa to počenjamo. Ne zavedamo se, da takšna početja hudo bremenijo naš žep, kajti za lepše naše okolje posredno prispevamo vsi občani.

Prejšnji torek dopoldne se je v uredništvu Našega Časa zglasil vodja Vekosove enote za vzdrževanje mesta Bogomir Dolinšek in potožil, kako je neznanec, lahko jih je bilo tudi več, oskrunil cvetlično gredo pred klubom v Titovem Velenju. To je storil tako, ali so storili, da se je s kolesom večkrat popeljal po cvetlični gredi in pomendral precejšnje število bujno cvetočih cvetlic in s tem naredil veliko škodo. Bogomir Dolinšek nam je še povedal, da skoraj ne mine dan, da ne bi morali obnavljati cvetličnih gred zaradi takih in podobnih »podvigov« brezvestnežev. Kraj cvetlic pri tem sploh ne omenjam, je še dodal. Človeka, še posebej ljubitelja cvetja, pri srcu zaboli, ko vidi kaj delamo z našo naravo in ne nazadnje — z našo skupno lastnino. Ker so v zadnjem času vse pogosteje izginjale okrasne sadike, so jih Vekosovi delavci ob sajenju privezali. Pa nič ne pomaga, sedaj jih najdejo enostavno odlomljene.

Na kraju velja opozoriti še na nekaj. V času počitnic, ko so bili otroci več ali manj prepuščeni samim sebi, so si poiskali vse mogoče igre. Nemalokrat smo jih lahko videli, kako so v parku in v bližini stanovanjskih blokov plezali po nemočnih okrasnih mladih drevesih. Upogibali so jih, kar je imelo za posledico, da so se veje polomile in ostalo je le še deblo. Malo se ozrimo naokoli pa bomo videli, da imamo takšnih dreves v našem mestu veliko, preveč. Zato bi bilo prav, da bi starši in vzgojitelji otroke na takšna dejanja opozarjali. In da se ne bi zgodilo kot pred časom, ko so vpričo vzgojiteljice otroci vrtca pustošili drevje v parku, na opozorilo občana, pa je ta odvrnila: »nekje pa se vendarle morajo igrati«. Komentar ni potreben.

B. Mugerle

Kam odložiti smeti?

Smeti postajajo naš vse večji problem in mnogi imajo veliko težav, ker ne vedo kam bi jih odložili. Mnogi pa so seveda tudi čisto brezbrižni in si s tem ne delajo veliko težav, jih pač nekje pustijo in so prepričani, da zanje niso več odgovorni.

V Lokovici pa so bili konec prejšnjega tedna hudo razburjeni, ko je eden izmed Velenjčanov (v dopisu, ki so nam ga poslali, ga omenjajo — mi ga, dokler postopek ni končan, ne moremo objaviti) pripeljal v njihovo krajevno skupnost smeti jih odložil ob njihovem kesonu, ki ga seveda plačuje krajevna skupnost Lokovica in jih ni bil pripravljen odpeljati, ko so krajani od njega to zahtevali.

Seveda so potem napisali prijavo občinskim inšpekcijskim službam, Postaji milice, še nekaterim drugim organom, obvestili pa so tudi nas.

Onesnaženost zraka

Na osnovi podatkov Hidrometeorološkega zavoda Slovenije v času od 14. avgusta do 4. septembra maksimalne polurne koncentracije žveplovega dioksida niso presegale maksimalno dovoljenih polurnih koncentracij (0,75 mg na kubični meter zraka) in dnevnih (0,30 mg na kubični meter zraka).

Povprečna mesečna dnevna koncentracija žveplovega dioksida je znašala za avgust 0,02 mg na kubični meter zraka, maksimalna pa 0,06 mg.

Razpad mestotvorne arhitekture

Urbanizem

Na pragu našega stoletja so se moderna mesta srečala z novimi problemi. Hitra in nekontrolirana rast mest, slabi higienski pogoji, promet, pomanjkanje stanovanj . . . A. Vodopivec pravi, da pojav urbanizma pomeni poskus obvladovanja teh problemov, ki so predvsem *družbeno-ekonomske narave, torej politične narave, in zaradi tega niso razrešljivi znotraj arhitekture v klasičnem pomenu besede — tj. umetnosti gradnje in urejanja mest.*

V prejšnjem članku sva opredelila estetiko arhitekture sedemdesetih. Vzrok teh »grdih« stavb, pa lahko poiščemo tudi v urbanizmu. Aleš Vodopivec dokazuje, kako se je urbanizem opremil z najrazličnejšimi metodami, kvantitativnimi pokazatelji in podobnim znanstvenim instrumentarijem (od štetja prometa, do računanja optimalnih gostot ipd.) in si na ta način pridobil status sodobne znanosti. Tako se danes urbanizem pojavlja kot edina avtoriteta pri načrtovanju in urejanju mesta. In to ne le pri načrtovanju širših planskih dokumentacij na nivoju regij, temveč pri oblikovanju samega mestnega prostora, njegovih zaključenih celot, kot so trgi, ulice, parki . . ., zaradi tega, se tudi arhitekturna praksa zateka k zgradbi kot avtonomni, samozadostni celoti. In tako se nam zdi danes samoumevno, da urbanisti načrtujejo mestni prostor, gradbeni inženirji prometne smeri, ceste, mostove . . ., arhitekti pa posamezne stavbe na vmesnem prostoru.

Ta delitev pa je umetna, nelogična in v popolnemu nasprotju s celovitostjo strukture mesta. Saj deli elemente tiste celote, ki jo ti elementi sestavljajo.

Na ta način se s pojavom urbanizma prekine zgodovinsko utemeljena kontinuiteta med arhitekturo in mestom, prekine se dialog med zgradbo in njeno okolico.

Prav v to past so se v zadnjem desetletju pustili ujeti velenjski arhitekti. Tudi urbanizem, ki naj bi reševal problem rasti mesta, v Titovem Velenju boleče demonstrira svojo nesposobnost obvladovanja mestnega razvoja. Primer parkirnih verig, mala vojna zaradi cestne blokade na Efenkovi cesti, lezenje novega zdravstvenega doma v balkone bližnjega bloka, nesmiselno ohranjanje zelenice med knjigarno in pivnico . . .

Že v poskusu obvladovanja osnovnih, funkcionalnih problemov mesta je urbanizem odpovedal. Še manj pa je sposoben umetniškega oblikovanja mesta, katerega lepota bo merljiva s počutjem meščanov (standard zapira pogled v mesto, zakriva izhod mesta; obiskovalca našega mesta pričaka zgradba milice; ob prvotnih čistih tlorisnih zasnovah, se pojavljajo nepravilne, rakaste oblike — dom upokojencev, glasbena šola, dom učencev . . .). Vse nekdaj zastavljene oblikovne vrednosti, postajajo vse bolj nečitljive.

V novonastajajočem mestnem kaosu, pa postajajo problemi verig, enosmernih ulic, s smetnjaki poudarjenih vhodov, kazanje stavbnih zadnjic v mestni prostor (tržnica) . . . vse bolj občutni.

Braco Rotar, citat: Vladajoči sistem »urbanizem« — lahko opredelimo kot sistem, ki ga vzpostavlja branje mesta skozi naočnike vladajoče ideologije, tako da mesto sicer na neki način nosi ta sistem.

Edi Vučina
Nande Korpnik

Mrtvo jezero

Plevelovo jezero je zrcalo našega odnosa do okolja. Narava je v zamenjavo za uničena polja in gozdove ponudila jezero. Nismo gaj znali ohraniti in izkoristiti nove gospodarske možnosti, ki so se ponujale. Upravno politične strukture so dovolile tehnologom RLV in TEŠ, da jezero uničijo.

Večer za večerom lega meglica z jezera na dolino med Škalami, Starovasjo in Pesjem. Ob jutrih megla obogati roso z milijoni kapljic nasičenih s kisikom, ki se zbirajo v (izvirkih) in odhite nazaj v jezero. Narava neutrudno skuša mrtvo jezero k dihanju.

Kaj so za jezero pripravljeni storiti tisti, ki so ga uničili? Izkušnje povedo, da brez prisile malo kot nič. V gladini jezera se zrcali groteskna podoba pohabljenega, a še vedno prevladujoče miselnosti, da je okolje embalaža, ki jo po uporabi zavržemo.

Rahlo upanje vliva zametek rekreacijsko turističnega centra »Jezero«. Obetavni so tudi načrti. Ni jasno kako naj postane rekreacijski center tudi turističen v zanemarjenem okolju. Tri četrtine jezerskega obrežja je neprehodnega. S škalske strani je jezero nedostopno, svarilni napisi RLV pa odganjajo ljudi proč. Zato obiskovalci po opravljeni rekreacijski dejavnosti brž pospravijo rekvizite in odhite v prijetnejše okolje.

Jezera in kraji so po svetu privlačni zaradi urejenega ali neokrnjenega okolja ter vanj vraščenih rekreacijskih objektov.

Nekdanje turistično Velenjsko jezero je imelo urejeno okolico. Tudi mesto Velenje je nekoč po svoji urejenosti bolj izstopalo.

Čez mejo, v Podjuni, med Pliberkom in Velikovcem, leži Klopinjsko jezero. Malo ožje in malo dalje je od Plevelovega. Z imenom jezera si niso delali skrbi in ga niso preimenovali po bližnjem večjem kraju Velikovcu. Poskrbeli pa so, da gostje v okoliških vaseh Klopinj, Sele in Podgrad najdejo tisto, kar iščejo. Zato evropski dopustniki vedo za Klopinjsko jezero. Za Plevelovo jezero bodo morda zvedeli le ekologi.

Rekreacijski center jezero je detajl, ki ga ne bi smeli obdelovati ločeno od oživitve jezera ter ureditve njegove okolice. Ureditev jezera z okolico je življenjska nuja prizadetih KS ter civilizacijska potreba občine. Ekološko sprenevedanje uničevalcev jezera z okolico povzroča dodatne težave. V Škalah nudi odlično kritje tistim, ki bi se radi izognili naporom in stroškom za izgradnjo čistilne naprave, ki bi zbistrila potok Sopoto, glavni dotok žive vode v jezero.

V TEŠ so že leta 1985. načrtovali, da do leta 1990 ne bodo več onesnaževali Plevelovega jezera z odcedkom pepela. V TEŠ to zlahka zmorejo, če bi imeli denar in če bi bili primorani si vzeti čas za to. Industrija se v razvitem svetu do okolja ne bi obnašala nič drugače kot se naša, če bi tudi njej oblast gledala skozi prste. Vztrajajte pri roku 1990!

Ureditev okrog 10 ha ugreznin ostankov škalskega polja in griča ni tolikšen stroškovni zalogaj, da ga RLV ne bi zmogel. Bolj je stvar razpoloženja poslovodnih organov. Pred enim mesecem se je tod pojavila gradbena mehanizacija. Upanje, da bodo začeli izravnavati ugreznine, se je kmalu sprevrglo v razočaranje. Na tleh, ki se ne bodo potopila, so začeli ropati humus.

Ugrezanje tal v Ležnu se je približalo nekdanjemu odlagališču posebnih odpadkov. Grozi, da bodo ugreznine raztrgale zasip teh odpadkov. Dež bo začel spirati strupe v jezero ter v Pako in Savinjo. Nujno bi bilo, da se ponovno zberejo investitor, projektant ter pristojne inšpekcije in dokončajo svoj podvig v Ležnu. **Predvsem bi moral biti to interes VEKOS-a, saj ne more vztrajati v vlogi agencije, pri kateri je mogoče naročiti ekološko hudodelstvo ter ostati v ozadju čist in neimenovan.**

Ureditev Plevelovega jezera z okolico presega klubske interese gostincev, tenisačev in jadralcev na vodi. Tudi arhitekti okolja bi se brez strokovnjakov za oživitev jezera ter melioracijo zemljišč znašli pred preobsežno nalogo. V določeni fazi obdelave projekta ne bi smeli podcenjevati vloge predstavnikov prizadetih KS in ekološkega društva. **Rado se zgodi, da velikim projektom spodleti na najpreprostejših vprašanjih.** Zgolj zaradi podkrepitve te trditve navajam, da so nekoč jašek Preloge zgradili na premogu, ki so ga hoteli izkopati. Podobne primere bi lahko še naštevali. Takih hipotek v realnem tržnem gospodarstvu ne bi prenesel niti diamantni rudnik, kaj šele niskoakumulativna energetika. Razumljivo, da potem zmanjka denarja za urejanje okolja in se iščejo cenene tehnološke rešitve na škodo okolja.

Oživitev Plevelovega jezera je naša skupna naloga in mora najti prioritetno mesto v prostorskih in gospodarskih načrtih občine. **Predsednika izvršnega sveta in skupščine občine Velenje sta v svoji poslanici občanom dejala:** »Pred nami, pred občani občine, so pomembne in odgovorne naloge. S skupnimi močmi se jih moramo lotiti in složni bomo gotovo uspešni.« Dovolil sem si opozoriti na eno takih nalog oba predsednika ter vas občane. **Naj dana beseda ne zbledi kot toliko drugih prazničnih leporečij.**

S. Lipnik Škale

Trdnost značaja, čvrstost trme

Za ljudi vemo: Vsak ima svoj značaj, neke značilnosti v vedenju, reagiranju, čustvovanju, ki so relativno stalne. In najde se pesnik in pisatelj in filozof, ki trdi, da je to tisto, kar je značilno človeško in subjektivno, pri vsakemu, posamezniku enkratno — pa očitno ni tako. Svoj značaj, svojo specifičnost in enkratnost vedenja imajo tudi institucije. Kaj pravite? Da ni res? O, pa je.

V tedniku Naš čas sem že večkrat zasledil pripombe na delo in postopke naše velenjske pošte. Normalno bi bilo, da bi se kaj spremenilo. Prepričan sem, da ljudje, ki delajo na pošti to tudi hočejo — a kaj, ko ima ta institucija svoj trden značaj in se trmasto noče nič spremeniti.

Ni dolgo tega, ko sem v Našem času bral nemočno tožbo novinarja, ki je na pošti v Titovem Velenju hotel dvigniti priporočeno pošiljko. Poštar mu je doma pustil obvestilo, da ga pošiljka čaka na pošti, na pošti pa so mu povedali, da tam pošiljke ni in da naj naslednji dan kar lepo doma počaka, da mu bo poštar še enkrat skušal dostaviti priporočeno pismo. Prav nič ni pomagalo dokazovanje, da bi ga pošiljka morala čakati na pošti, če je poštni uslužbenec v obvestilo tako napisal.

No, človek bi pričakoval, da bo na tako javno razgaljene čudne postopke kdo reagiral. Da bo do ljudje, tam na pošti, hoteli kaj spremeniti, preprečiti, da bi se to še dogajalo. Skrivnost tega postopka je namreč le v tem, da poštar, ko naslovnika ne dobi doma, napiše obvestilo, nato pa na pošti pošiljke ne odda v oddelek za izdajo pošiljk. Menda zato, ker mora opraviti še »drugi poskus dostave« — pri vsem skupaj pač ni jasno zakaj na obvestilu piše, da te pošiljka čaka na pošti. Povsem jasno je, da bi se vse to dalo enostavno urediti. Prepričan sem tudi, da tisti ljudje, tam na pošti, to tudi hočejo. Vem, da hočejo — a jim tisti čudni, trmasti značaj institucije tega ne da.

Če temu ne bi bilo tako, se mi pač ne bi moglo zgoditi, kar se mi je zgodilo. V četrtek sem dobil obvestilo, da naj pridem na pošto po svojo pošiljko. V petek popoldne sem se na pošti oglasil — a pošiljke nisem dobil. Uslužbenec pri okencu mi je prijazno povedal, da pošiljke pri njih zdaj pač ni in da jo lahko dobim naslednji dan. Prav nič ni pomagala moja pripomba, da na obvestilu jasno piše, da lahko pošiljko dvignem na pošti od te do te ure. Končno sem razumel, da bom pač moral priti še enkrat.

Tako sem prišel znova v soboto. Pošiljko sem brez problema dobil, toda plačati sem moral ležarino. Ležarino so mi zaračunali zato, ker pošiljke nisem dvignil takoj, ko sem prejel obvestilo. In spet ni prav nič pomagalo, da sem razlagal, kako sem hotel pošiljko dvigniti že dan prej. In seveda tudi nisem dobil odgovora na vprašanje: čemu naj plačam ležarino, če pa na pošti pošiljke očitno prej ni bilo — saj če bi jo imeli, bi jo vendar lahko dobil še prejšnji dan. Toda logično razmišljanje tu ne pomaga. Jasno je le eno. Na pošti v Titovem Velenju še vedno ne moreš dobiti pošiljke, če prideš ponjo takoj, ko dobiš obvestilo — in ker ti pošiljke niso izdali takoj, ampak šele čez dan ali dva, moraš plačati ležarino. Pa še to: tako prvi kot drugi dan sem govoril z istim uslužbencem, ki je tako dobro vedel kako stvari stoje.

Čeprav sem prepričan, da ne gre za nesposobnost poštnih uslužbencev in za slabo organizacijo, čeprav sem prepričan, da gre za zloben značaj in trmo inštitucije same po sebi, bi vendarle želel, da bi vodja pošte te procedure obrazložil tudi javno. Prav zanima me, gotovo pa še marsikoga, zakaj poslovanja ni mogoče organizirati tako, da bi pohlevni občan lahko s poštnim obvestilom na pošti prevzel svojo pošiljko na tisti dan, ki je v obvestilu naveden. Verjetno upam preveč — a morda bo kdo vendarle končno odgovoril na to enostavno vprašanje.

JOM

Kmetu Slavku Pelku so izročili dvajset milijonov dinarjev za nakup strešne opeke s katero bo do konca pokril stanovanjsko hišo. Z udarniškim delom pa mu bodo pomagali dograditi tudi gospodarsko poslopje, ki je v neurju pogorelo do tal.

Grozečo strujo si je izdolbla voda. Koliko plazov bo še tod, se še ne ve, bo pa potrebnih veliko škarp.

Pri tej hiši jih je osem, štirje otroci, pričakujejo pa še nov naraščaj. Nad hišo plaz, pod hišo plazovi, ki se še niso umirili. V laški občini načrtujejo, da jih preselijo. Kam pa je težko reči. Na sliki je Franc Krnovšek, upokojenec, s pokojnino nekaj nad 160 starih milijonov, zraven sin Alojz, ki hodi v pomožno šolo kadar pač gre, saj ima do tja hoje kar za nekaj kilometrov.

Kdor hitro da dvakrat da

Že v prejšnji številki Našega časa smo pisali, da so velenjski knapi namenili 45 milijonov dinarjev prizadetim v neurju v KS Breze laške občine. Ob tem pa potekajo tudi udarniške akcije za pomoč prizadetim v krajevni skupnosti Breze in tudi druge akcije v katere se vključujejo velenjski rudarji. Tako bodo strokovne službe v tem kolektivu pripravile načrte za sanacijo dveh stanovanjskih hiš in enega gospodarskega poslopja.

Spomnimo se, ko so pred leti Velenjčani pod vodstvom takratnega župana Žganka zgradili v pičlih 60 dneh osnovno šolo v Zibiki, veliko s pomočjo velenjskih knapov. Rudarji tudi sedaj ne držijo rok križem. Ob že izvršeni udarniški akciji, ki je bila takoj po neurju, so knapi iz sklada samopomoči izročili 45 milijonov dinarjev trem zelo prizadetim družinam, seveda v dogovoru s članom štaba, ki koordinira delo na prizadetem območju. Tako so izročili 20 milijonov dinarjev kmetu **Slavku Pelku** za nakup strešne opeke, ki mu je v neurju do tal pogorelo gospodarsko poslopje in na njem krme za osem glav živine. Da pa bi bila nesreča še večja, so imeli Pelkovi v gospodarskem poslopju tudi vse pohištvo in obleko, ker so tam tudi spali. Hišo namreč adaptirajo in tako jim je takorekoč pogorelo vse. Pri hiši je pet šoloobveznih otrok in še stara mama. Osemčlanska družina je tako v trenutku ostala brez vsega.

10 milijonov dinarjev so namenili 75-letni **Alojziji Gobec** za izgradnjo škarpe ob potoku Kozice, petnajst milijonov dinarjev pa so namenili **Janku Gučeku** za dokončanje hiše, ki jo je pričel adaptirati in mu je voda odnesla precej gradbenega materiala. Njemu bodo rudarji pomagali dokončati dela, da bi se v hišo še pred zimo lahko vselila petčlanska družina.

Rudarji vedo, da tisti, ki hitro da, dvakrat da, in da prave prijatelje spoznaš šele v nesreči.

L. Ojsteršek

Loke pri Mozirju

Velik dosežek in temelj novih naporov

V sredo so v Lokah pri Mozirju pripravili priložnostno slovesnost ob pričetku delovanja sistema kanalizacijskih zbiralnikov in čistilne naprave. Sistem zbiralnikov povezuje krajevne skupnosti Rečica, Nazarje in Mozirje. To je posebej pomembno zaradi dejstva, ker je v teh treh krajevnih skupnostih kar 80 odstotkov industrije in 60 odstotkov vseh prebivalcev občine Mozirje. V občini se že dolgo zavedajo svoje odgovornosti do mlajših rodov, zato so idejni projekt zasnovali leta 1980 in leto kasneje pričeli z etapno izgradnjo kolektorja od Nazarij do Mozirja. Lani so se lotili še izgradnje čistilne naprave v Lokah pri Mozirju, se pravi njene prve faze z zmogljivostjo 2.000 enot. Kolektorski sistem je bil izdelan po projektih Podjetja za urejanje voda Nivo Celje, zatem pa so se po mnogih ogledih podobnih čistilnih naprav po Sloveniji in po strokovnih posvetovanjih odločili za sistem BIO DISK, ki ga je ponudila delovna organizacija TEH PROJEKT z Reke. Ob tem je posebej pomembno, da je ta delovna organizacija idejno in projektno obdelala kar 14 večjih krajev v Zgornji Savinjski dolini, kjer naj bi v prihodnje gradili manjše čistilne naprave. Ob tem so izbrali in zavarovali tudi lokacije za bodoče čistilne naprave.

Pričetka delovanja čistilne naprave v Lokah so se udeležili vsi, ki so sodelovali in prispevali k njeni izgradnji

Seveda so prejšnjo sredo namenu izročili le prvi del velikega projekta. Na vrsti je postopno priključevanje sekundarnih kanalizacijskih vodov, s čemer bo tudi občina Mozirje prestopila tisto magično mejo, za katero so se marsikje v Sloveniji že odločili. Pridružila se je torej tistim slovenskim področjem, ki se tudi z dejanji zavedajo pomena čistega in zdravega okolja. Izgradnja čistilne naprave v Lokah seveda ni ne začetek in ne konec boja za zdravo okolje. Predvsem mora biti spodbuda vsem ostalim v dolini, ki si še naprej želijo čisti in zdravi reki Dreto in Savinjo in čisti okolje v celoti.

Sistem kanalizacijskih zbiralnikov je dolg 4.700 metrov, skupaj s čistilno napravo pa je veljal dobrih 31 milijard dinarjev. Prispevali so jih območna vodna skupnost Savinja—Sotla in njena enota v Mozirju, občinski sklad za urejanje stavbnih zemljišč, občinska skupnost cestnokomunalnega gospodarstva, krajevni skupnosti Mozirje in Nazarje, zelo pomemben pa je seveda delež sredstev občinskega samoprispevka. V mozirski občini so lahko na ta dosežek upravičeno ponosni. Še bolj bodo, ko bo celotni sistem resnično pričel dajati prave učinke. Zbiralniki in čistilna naprava so seveda temelj in prvi korak do uresničitve tega pomembnega cilja.

j. p.

Naše mesto na razglednicah

Se vračajo stari časi?

Mnogi med nami radi zbirajo razglednice, sploh če so te lepe in takšne, da se lahko z njimi pohvalijo prijateljem in znancem. Namen razglednice je pač v tem, da je na njej prikazano nekaj najbolj zanimivih stvari nekega kraja ali pa kar celoten kraj. In nekateri kraji ali mesta, ki se želijo dobro predstaviti in se pokazati svetu ter tako morda tudi privabiti več turistov, pripravijo razglednice, ki se jim res lahko tako reče. Z njih je namreč vidno, kakšen je ta kraj in kaj želi pokazati. Pa tudi oprema in oblikovanje razglednice veliko pripomore k splošnemu izgledu.

Kakšne razglednice pa ima naše mesto in kako je na njih predstavljeno? Kaj menijo o njih tujci, ko jih želijo poslati domačim? In kako smo z njimi zadovoljni Velenjčani? Ta vprašanja smo si zastavili za vodilo našega potepa po ulicah Titovega Velenja, ko smo želeli ugotoviti, kako je z velenjskimi razglednicami?

Najprej smo se morali kar dobro potruditi, da smo jih lahko sploh kupili, saj jih v večini kioskov in trafik ni bilo, ker jih je zmanjkalo, tako so nam zatrjevali, že pred kakšnim tednom. Tudi v velenjski knjigarni si kaj veliko nismo mogli pomagati, na pošti pa bi tudi še dobili kakšno. Še največ razglednic je imela prodajalka v trafiki Tobačne tovarne na Tomšičevi cesti, šest različnih, pa vendarle so si skoraj vse podobne. Vsaj motivi so skoraj isti na vseh. Če bi bilo potrebno, bi pač napisali kakšno. In kakšna so mnenja? Prodajalka v trafiki nam je povedala, da so ljudje z razglednicami nezadovoljni, vendar jih pač kupujejo. Občani pa so bili različnih mnenj, nekateri so z njimi kar zadovoljni, drugi spet ne. Nekateri so celo menili, da najlepše in najzanimivejše stvari sploh niso predstavljene na razglednicah Titovega Velenja. In tako nam je neka občanka dejala, da razglednice večkrat pripravi in nariše kar sama, saj so te bolj prisrčne in manj dolgočasne kot velenjske. Morda pa se zopet vračamo v čase pred skoraj sto leti, ko so bile napisane in poslane prve razglednice Velenja, ki so jih izdajali bolj premožni prebivalci takratnega Velenja; predvsem trgovci, obrtniki. Vendar če se že vračamo, takrat so bile razglednice opremljene z veliko boljšimi fotografijami in tudi izdelane bolj umetniško. So se pač potrudili.

Tone Ravnikar, ki je zbral razglednice Velenja od tiste prve, pa vse do vojne, nam je povedal, da je razglednica nastala tako, da so dopisnici dodajali fotografije. Na prvih razglednicah so pač predstavili vse tisto, s čimer se je naš kraj nekoč ponašal, pa tudi na Šalek niso pozabili.

Danes pa so motivi na velenjskih razglednicah dokaj enolični in za pogled preveč enostavni in nezanimivi. Ponavljajo se grad, pa spomeniki in fotografija kakšnega dela mesta, na eni je celo konček jezera in skakalnica, kaj več pa na njih, vsaj teh šestih, ki jih je bilo mogoče kupiti, ni videti. Pa menda ne bo kdo rekel, da je to tudi vse, kar ima Titovo Velenje pokazati. Saj je res, da priprava razglednice ni delo za dva dni, vendar bi bil čas, da bi tudi naše mesto, nekoč najlepše v Sloveniji, dobilo kakšno lepo razglednico, ki jo bomo Velenjčani z veseljem napisali. Pa tudi na okolico mesta smo čisto pozabili, čeprav je kar precej zanimivih motivov.

Morda bi bila tudi kakšna nočna prav lepa. No pa pustimo motive tistim, ki se bodo v prihodnje lotili priprave kakšne razglednice Titovega Velenja. Škoda je le, da za takšne stvari ni dovolj ali volje, morda denarja in celo posluha, saj vse te drobne stvari pripomorejo k turistični ponudbi nekega kraja. Morda pa se res vračajo stari časi in samozaložništvo. Kdo ve?

Matjaž Černovšek

Ob zori je odjeknil strel

Visoko nad temačno sotesko je stopil na jaso mogočen srnjak. Previdno je ovohal zrak okoli sebe in stresel z glavo okrašeno z lepim rogovjem. Nekam nemirno se je oziral naokoli kot, da ne bi zaupal svojemu vonju. Lovcu, skritemu v bližnjem grmovju, je vztrepetalo srce. Dolgo je čakal na ta trenutek. Koliko mrakov in zor je pričakal, da je naposled napočil njegov čas. Previdno je dvignil puško in v mislih klical na pomoč vse bogove, da se veter ne bi obrnil. Nemir v njem je naraščal, bal se je, da ga ne bo mogel ukrotiti. Previdno je poiskal srnjaka v križu daljnogleda pripetega na puški. Srnjak na jasi je sunkovito dvignil glavo in jo obrnil proti lovcu, kot da bi slutil nevarnost. Nekaj trenutkov je obmiroval kot kip. To je bilo zanj usodno. V grmovju se je zabliskalo in v istem treautku je odjeknil strel. Srnjak je obstal sredi skoka. Neka nevidna sila mu je spodnesla noge. Padel je v travo in se poskušal še enkrat pobrati, da bi pobegnil z nesrečne jase. Ko je globoko v soteski zamrl zadnji odmev strela se je tudi srnjaku izteklo življenje. Na jaso, pravkar osvetljeno od prvih jutranjih žarkov, je stopil lovec. Snel je klobuk in hotel prešerno zavriskati, vendar se je zadnji hip premislil. V grmu je odlomil smrekovo vejo, jo prepolovil, si zataknil manjšo za klobuk, večjo pa potisnil srnjaku med zobe. »Za zadnji grižljaj«, je zamrmljal sam sebi. Tako se je lovec po starem lovskem običaju poklonil mrtvemu srnjaku.

Tudi zgodba oziroma doživetje lovca Maksa Mucika iz Velenja je precej podobna zgoraj napisani. Le, da tokrat ne gre za srnjaka ampak za gamsa. Uplenil ga je na pobočju Stropnice. To je hrib, ki se dviga visoko nad sotesko Hude luknje. Če ne bi tisto jutro med vožnjo opazil blizu šole v Paki lovca in ob njem mrtvega gamsa, se z Maksom verjetno ne bi nikdar spoznala. Na svojih številnih planinskih poteh sem imel velikokrat priložnost opazovati črede gamsov, toda samo od daleč. Gams ni kozorog, da bi pustil človeka blizu. Ker mi radovednost ni dala miru sem se ustavil in se zapletel z njim v pogovor. Povedal je, da čaka na prevoz do Velenja. Ker sva imela skupno pot, sem mu ponudil, da zapeljem njega in plen. Med vožnjo sem spoznal, da je Maks lovec z vsem srcem. Ker me je zanimalo, da bi izvedel kaj več o lovskem življenju in o gamsih, sva se dogovorila, da se dobiva naslednji dan. Takrat nisva imela več časa, kot za posnetek.

Ko sem naslednji dan pozvonil pri vratih njegovega stanovanja, in ko sem malo zatem vstopil, sem se lahko na svoje oči prepričal, da me ni varal vtis, ki sem ga dobil ob najinem prvem srečanju. Maks je res lovec v pravem pomenu besede oziroma, da mu lovstvo in narava pomenita vse. Njegovo stanovanje je polno trofej in predmetov iz narave. Tudi način z katerim me je postregel je bil podoben tistemu, ki sem ga vajen v hribih. Preprost in pester, za današnje čase kar razkošen. Potem je stekel pogovor. Povedal mi je, da je član lovske družine Škale že skoraj dvajset let in da njihova družina šteje blizu petdeset članov. Toda tako kot vsepovsod jih je tudi tukaj za delo bolj malo. Ker so gamsi v nižinah bolj redki, me je zanimalo, kako pride lovec do te ugodnosti, da se mu dovoli odstrel. Takole mi je povedal lovec Maks. »V našem lovskem revirju, ki obsega tudi del pogorja nad Hudo luknjo, živi že precej velik trop gamsov. Nihče ne ve točno povedati od kdaj. Ker je njihov letni prirastek precejšen, dovoli naša lovska družina vsako leto odstrel dveh do treh živali. Dovoljenje za odstrel si pridobiš z delom, seveda, če nimaš denarja. Pri teh besedah je drugače precej resnemu možakarju zaigral okrog ustnic trpek nasmeh. Sam lov na gamsa zahteva precej potrpljenja. Tegale sem hodil čakat cel teden. Star je približno devet let. Od gamsa mi bo ostala samo trofeja. To je glava oziroma rogovje. Da bi obdržal celo žival, to bi bilo zame predrago.

To in še veliko drugega mi je povedal Maks med najinim pogovorom. Ko mi je dejal, da mu je ostalo od življenja samo še lovstvo, sem opazil na njegovem obrazu senco žalosti. Toda hitro je pregnal žalostne misli in zopet napeljal pogovor na naravo in živali. Pokazal mi je veliko trofej in ob vsaki je imel kaj povedati. Povedal mi je tudi, da on strelja samo tiste živali, ki v naravi ne bi preživele. Ob koncu mi je pokazal še rogovje prvega gamsa, katerega je uplenil pred leti, ravno tako na pobočju Stropnice.

Ko sva se poslovila sem imel občutek, da je to res človek, ki ni samo strasten lovec ampak tudi velik ljubitelj in zaščitnik narave.

M. Hrustl

srečanje

Milojka Plamberger

Odložila je sicer del skrbi okrog organizacije šestega turističnega tedna v Šoštanju. Vseh pa vendarle ne, saj s to prireditvijo načrtov ni konec.

Če za koga, potem za Milojko Plamberger lahko brez slabe vesti trdimo, da živi s svojim krajem z dušo in srcem. Kajti, brez nje skorajda ne mine nobena prireditev v Šoštanju, brez nje bi bilo tudi življenje in delo v krajevni skupnosti drugačno kot je danes. Petnajst let je tajnica v krajevni skupnosti Šoštanj in prav toliko let na voljo krajanom pri reševanju njihovih vprašanj, ne glede na uro in dan. »Nimam duše, da bi tiste, ki rabijo mojo pomoč, odslovila kar tako. Znajdem se v najrazličnejših vlogah — od socialne delavke, svetovalca do komunalnega delavca, počutim se včasih kot da sem ata in mama krajanom — poskušam vse odigrati čimbolje.« Vse do sedaj ji je to odlično uspelo, kar dokazujejo med drugim tudi krajani, ki radi zahajajo v prostore krajevne skupnosti Šoštanj. Kako cenijo Milojkina prizadevanja in trud so dokazali tudi takrat, ko so slišali pobudo o ukinitvi poklicnih tajnikov v krajevnih skupnostih Šaleške doline. Njihov odgovor je namreč bil: »Ne damo je!«.

Njen delokrog je precej širši kot zahtevajo tajniška opravila. Tu so še vendar organizacije, društva, ki jim sogovornica rada pomaga. Njeni življenjski v kraj ni »krivo« le to, da je domačinka, ampak ima kar nekaj zaslug še predsednikovanje pri šoštanjskem turističnem društvu. »To je ena od dejavnosti, ki zahteva celega človeka. V bistvu naj bi te kot turističnega delavca zanimalo prav vse. Uh, najbrž sem rojena za delo z ljudmi. Čeprav imeti opravka z njimi ni vedno najbolj hvaležno delo, bi se ob ponovnem tehtanju ponujenih možnosti znova odločila za sedanjo pot.«

Tako kot Šoštanjčani o njej, tako Milojka o Šoštanjčanih: prijazni, prijetni, potrpežljivi. Morda v zadnjem času malo nestrpni. To pa zato, ker je bil Šoštanj v preteklih letih preveč potisnjen na stranski tir. Zato pa sedaj krajani želijo vse zamujeno nadomestiti v kratkem času. Ob takšni slogi, razumevanju kot vlada v kraju sedaj, ob takšni podpori vodstva, ki si resnično prizadeva na vseh koncih in krajih vrniti Šoštanju tisto, kar je ta nekoč že imel, potem jim bo marsikaj uspelo. Milojka je prepričana — k takšnemu razmišljanju jo med drugim spodbujajo trenutna dogajanja in načrti mesta Šoštanj v prihodnje, da bo to mesto postalo biser Šaleške doline.

Živeti s krajem in za kraj tako kot Milojka pomeni odreči se marsičemu, najmanj prostemu času. »Če hočem delo dobro opraviti, kar mislim, da ga, se o slednjem ne morem pogovarjati. Moj prosti čas je noč, letni dopust in redki trenutki, ki jih preživim z družino.« Še sreča, zatrjuje, da ima odrasle otroke in razumevajočega moža. Vsi so prav tako vključeni v razne organizacije in društva, v katerih prav tako niso brez obveznosti.

Srečanje z njo je bilo prijetno kot le z malokaterim sogovornikom. O tem, da pomaga bilo kje in kaj, nas ni prepričala le z besedami, ampak tudi dejanji ob obisku strank, ki so motile naš pogovor. Njen komentar: »Slabo voljo moraš odložiti na drugem mestu. Pri delu z ljudmi pa biti človek v pravem pomenu besede.« Še več takih si želimo. Najbrž ne le mi, ampak še marsikdo med vami.

T. P.

Opto-me-ter

Kramarski sejem brez kramarjev

Čeprav je od turističnega tedna v Šoštanju minilo že kar nekaj časa, ostaja grenak priokus o kramarskem sejmu še danes prisoten.

Na njem sta namreč sodelovala le dva kramarja, pa še ta sta prišla ponujat svoje blago iz drugih jugoslovanskih krajev. Ali morda obrtniki naše občine nimajo na takšnih priložnostnih prireditvah ničesar ponuditi, ali pa bo res držalo to, kar smo slišali: sram jih je prodajati domačim ljudem.

Povabila za sodelovanje jim organizator, turistično društvo Šoštanj, resnično ni poslal. Ne letos, pa tudi v prejšnjih letih ne, ko se je kljub temu zbralo na trgu sredi Šoštanja kar nekaj razstavljalcev oziroma prodajalcev.

No, tudi kramarski sejem ni več to kar je bil v dobrih zlatih časih.

ooo

Grablje na Celjskem sejmu

Očitno sejmi in obrtniki res niso več to kar so bili. To so namreč velenjski obrtniki dokazali tudi na celjskem sejmu. V sklopu svojega združenja se jih je namreč predstavilo šest, najpomembnejši artikel pa so bile grablje.

Ker v poslovnem svetu velja pravilo, da reklamiraš izdelke takrat, ko ti gre dobro, lahko samo upamo, da vsem našim ostalim obrtnikom ne gre tako slabo.

ooo

Grožnje novinarjem

Tudi v občini Velenje so nekateri možje, pa ne na najvidnejših položajih, ki jih je očitno omamila slast slučajno pridobljene moči, saj hladnokrvno stresajo tudi takšne, da bodo poskrbeli, da nekateri ljudje, med njimi tudi naši novinarji v občini že ne bodo imeli dela. Verjetno smo se jim zamerili zaradi objektivnih pripomb, saj toliko korajže vseeno nimajo da bi svoje početje zagovarjali v časopisu. Naskrivaj in podtalno je pač laže in manj odgovorno.

ooo

Nekateri še vedno znajo

Gozdovi so naše življenje, tudi in predvsem bogastvo. Žal umirajo in mi z njimi, obenem pa hira tudi državna blagajna. Gozdarji v mozirski občini so namreč izračunali, da črna trgovina ali »šverc-komerc«, letno to blagajno prikrajša za 1.000 (tisoč) starih milijard dinarjev. Na zdravje. Kakor komu seveda!

ooo

»Obvarovan« plevel

Varuhi narave za Zgornjo Savinjsko dolino so neizprosni (niti slučajno niso angeli varuhi). Gradenj na Golteh in še kje drugje enostavno ne dovolijo, čeprav njihova izhodišča niso obvezna za odločanje v občinski skupščini. Dialog z njimi ni več možen. Zelo težak pa je tudi z domačo zemljiško skupnostjo, ki (kar je pravilno) strogo varuje kmetijska zemljišča. Znova seveda ni pravilno varovanje za vsako ceno. Pred sprejetjem dolgoročnega plana občine Mozirje je nujno iz varovanja izvzeti vsaj 39 hektarjev zemljišč, če do leta 2000 sploh želijo kaj graditi. Ob tem se seveda kaže vprašati, kaj je z »varuštvom« tistih hektarjev, ki so slabo obdelani, ali sploh niso, torej nikomur nič ne dajejo. Njim bi tudi veljal kanček skrbi.

20 let društva invalidov Titovo Velenje

Na pobudo rudarjev so 21. septembra 1969 v Velenju ustanovili društvo delovnih invalidov. Že na začetku se je vanj vključilo 86 rudarjev — invalidov. Med pobudniki oziroma ustanovitelji društva so še živeči: Rudi Satler, Tomo Hudoletnjak, Jože Ocepek, Viktor Hribar in Tone Stropnik. V društvo so se kasneje vključevali tudi invalidi, ki so bili to od rojstva, invalidi — žrtve druge svetovne vojne ter invalidi, ki so to postali v otroški dobi in niso bili nikoli v delovnem razmerju.

Ker bi rad kaj več zvedel o delu tega humanega društva, sem pred srečanjem invalidov ob 20-letnici obstoja, zaprosil za pogovor **Lojzko Zaleznik.** Srečanje invalidov bo v soboto, 23. septembra ob 16. uri v menzi Termoelektrarne Šoštanj, ki jim je z veliko razumevanja dala na voljo prostor. Tovarišica Zaleznikova tudi ni skrivala zadovoljstva, ker je pokroviteljstvo prevzel Občinski sindikalni svet Velenje.

Lojzka Zaleznik je članica društva že od ustanovitve, že deseto leto pa tudi predsednica društva. Pred njo so bili predsedniki: **Evgen Krulej, Izidor Florjan** in **Edvard Centrih.** Danes društvo šteje 3200 članov. Da bi člane na terenu lahko kolikor toliko informirali o delovanju društva imajo deset poverjenikov v vseh večjih podjetjih — Rudniku, Gorenju, Sipaku, Esu, Eku, Veplasu, šoštanjskih Termoelektrarnah ter v krajevnih skupnostih Konovo, Škale, Pesje in Šmartno ob Paki.

V Titovem Velenju, ulici bratov Mravljak 1 imajo društveno pisarno, ki posluje vsak ponedeljek od 16. do 18. ure. Tu se lahko včanijo novi člani, invalidi pa dobijo tudi vse potrebne informacije ter napotke pri uveljavljanju svojih pravic. Ker je članarina res minimalna, vabijo vse, ki še niso člani društva, da se včlanijo.

Kako pa lahko društvo še pomaga svojemu članstvu? Lojzka Zeleznik je povedala, da imajo v Čateških toplicah kar sedem bungalovov z vso opremo, enega pa na morju, v Ankaranu. Ob novem letu negibljive invalide obiščejo tudi na domu in jih obdarijo s praktičnimi darili — predvsem s posteljnino in kakšnim priboljškom. Za dan žena pa invalidkam pripravijo v Domu kulture v Šoštanju proslavo, v Kajuhovem domu pa skromno zakusko. Na slovesnost povabijo tudi žene in dekleta, ki na svojih domovih negujejo negibljive invalide. Tako se žene med seboj spoznavajo, izmenjajo izkušnje in se poveselijo ter za nekaj uric tudi nekoliko sprostijo. Invalidi se srečujejo tudi na raznih izletih — vsako leto jih pripravijo sedem, tudi v tujino, saj imajo prijatelje celo na Poljskem in Madžarskem. Vsako leto pa se na občnem zboru napolni dvorana šoštanjskega Doma kulture.

V društvu uspešno deluje komisija za šport, izletništvo in rekreacijo, ki jo že vseskozi vodi prizadevni **Edvard Centrih.**

Lojzka Zaleznik s katero sem se pogovarjal, je delovala tudi v sindikatih za kar je prejela srebrni znak Zveze sindikatov Slovenije. Za nesebično delo v društvu pa je prejela Red dela s srebrnim vencem, bronasti znak OF, plaketo društva ter plaketo ob 25. letnici društva invalidov Poljske. Lepa bera priznanj, ki si jih Lojzka Zaleznik za svoje požrtvovalno delo tudi zasluži.

Na koncu pogovora je Lojzka Zaleznik dodala še, naj zapišem tudi ime neumornega **Toma Hudoletnjaka,** ki je bil med iniciatorji društva s strani Rdečega križa. Tudi on bo za 20-letno delovanje v društvu na omenjeni proslavi prejel častno plaketo Zveze društev invalidov Slovenije.

Ob lepem, predvsem pa delovnem jubileju društva invalidov občine Velenje najiskreneje čestitamo in želimo še mnogo uspehov pri nadaljnjem delu.

Viktor Kojc

Sindikati in stavke

Navajeni smo, da delo družbenopolitičnih organizacij v poletnih mesecih nekoliko zamre, vendar je bilo letošnje poletje čas za oddih bolj malo. Na občinskem sindikalnem svetu so se ravno na začetku julija srečali s številnimi problemi, ki so terjali njihovo polno vključevanje.

Kar nekaj ozdov v naši dolini je namreč v tistem času napovedalo stavke. Tako je bilo na primer v Elektrostrojni opremi, s problemi so se otepali v Inženiringu, nato so stavko napovedali še v Domu za varstvo odraslih in šoštanjskem Elkroju. K temu so sedaj pridružile še vsesplošne slovenske napovedi o stavkah v zdravstvu, šolstvu, kulturi in gostinstvu.

»Občinski sindikalni svet se je vključeval v razreševanje nastalih nesoglasij,« pravi predsednica Mira Videčnik, »in veliko pripomogel, da so bile mnoge težave pravočasno razrešene in da do stavk ni prišlo.« To še posebej velja za področje šolstva, kjer je še vedno veliko pomanjkljivosti, ki jih razrešujemo, tiste najbolj globalne pa smo vendarle odpravili. Sindikalni delavci imajo, ko pride v kolektivih do tolikšnih problemov, da se odločajo za stavke, izjemno pomembno vlogo. Razpeti so pravzaprav med dvive nasprotujoči aktivnosti. V odločitev stavka da ali ne in v prizadevanja za čimhitrejše razreševanje problemov, ter tako v preprečitev stavke. In kasneje, ko se v kolektivu za stavko vseeno odločijo, v samo organizacijo stavke.

Sindikat je podprl vsesplošno stavko v zdravstvu in kulturi, saj so ocenili, da so problemi resnično tolikšni, da drugače ne gre, medtem ko takšne napovedane stavke v gostinstvu še niso v celotloti ocenili in se o njej še niso izrekli.

(mz)

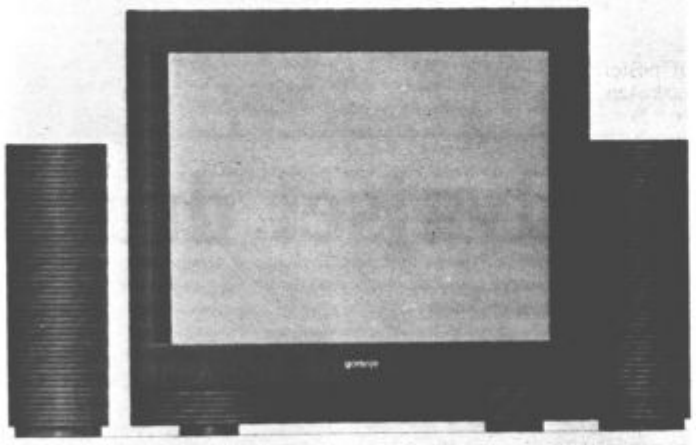

Uspešna predstavitev v Berlinu

Gorenje Elektronika Široka potrošnja iz Titovega Velenja se je kot edini proizvajalec barvnih televizijskih sprejemnikov iz Jugoslavije predstavila na letošnjem mednarodnem sejmu avdio in video tehnike IFA v Berlinu.

Z razstavo si obetajo povečanje izvoza barvnih televizijskih sprejemnikov v letu 1990. Hkrati so na tej največji razstavi televizijskih sprejemnikov predstavili tudi prototip novega TV aparata, ki je po obliki enakovreden izdelkom svetovno znanih proizvajalcev.

H. J.

V Labinu reševali »ponesrečene«

V Labinu, rudnika Raša, jame Tuplak je približno 280 metrov pod zemljo potekala medrepubliška oziroma mednarodna reševalna akcija, ki so se je v soboto, 9. septembra, udeležili tudi reševalci sosednje Avstrije — rudnika Bleiberk. 16. skupne jamske reševalne vaje pa so se iz Slovenije poleg Velenjčanov udeležili reševalci iz Hrastnika, Trbovelj, Laškega, Senovega, Črne pri Kamniku, Žirovskega vrha, Idrije, Mežice, Kaniže in seveda jamske reševalne ekipe iz Labina. Sodelovalo je nad 100 reševalcev, od tega iz velenjskega rudnika dve ekipi.

Ob 4.30 je iz jame Tuplak prišlo sporočilo, da je eksplozija premogovega prahu povzročila zelo veliko škodo, in da pri tem pogrešajo veliko ponesrečenih rudarjev.

Seveda so na kraj nesreče prišli najprej domačini, vendar so za sklic prve reševalne ekipe potrebovali kar 44 minut (če bi naši reševalci leteli na kraj nesreče s helikopterjem, bi skorda lahko presenetili domačine). Velenjčani so do Labina prevozili približno 285 kilometrov, do tja pa potrebovali pičle tri ure in devet minut.

Ekipa za zveze, vodil jo je Jože Žnidarič, je morala vzpostaviti telefonsko zvezo med štabom reševanja in bazo v jami v razdalji 1000 metrov. Za to nalogo so potrebovali 28 minut, premagati so morali veliko nadkopov in upadnikov, ker so bile prehodne poti zelo utesnjene. Naša prva reševalne ekipa, vodil jo je Stanimir Rakič (v njej pa je bil tudi dr. Zdenko Kikec) je dobila nalogo, da obide ogroženo področje s stranske poti, ki so bile za prehode zelo utesnjene, veliko blata in vode, pa še slaba vidljivost pa so jim še dodatno otežkočale obhod. Na vaji je prišla še posebno do izraza kondicija in vsestranska usposobljenost naših jamskih reševalcev.

L. Ojsteršek

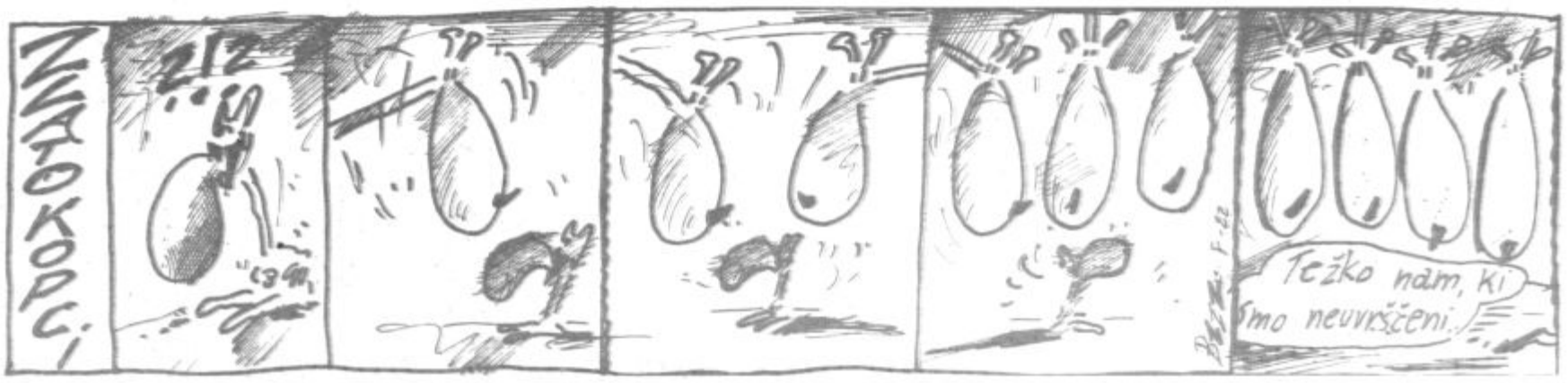

Prireditve Kulturnega centra Ivan Napotnik

CATS

Odhod avtobusa na ogled musicala CATS na Dunaju bo 15. septembra ob 6.30 izpred Rdeče dvorane v Titovem Velenju. Lahko se še prijavite.

GALA VEČER Z MARJANO LIPOVŠEK

V četrtek, 21. septembra, ob 20. uri bo v Cankarjevem domu v Ljubljani otvoritveni koncert sezone 1989/90. S simfoničnim orkestrom Slovenske filharmonije, ki mu bo dirigiral Milan Horvat, bo nastopila svetovno znana sopranistka MARJANA LIPOVŠEK.

Odhod avtobusa bo ob 17.30 izpred Rdeče dvorane. Cena aranžmana 150.000 din. Sedeži so v parterju — sredina.

CONSORTIUM MUSICUM

V petek, 29. septembra, ob 19.30, bo v dvorani Glasbene šole koncert Mešanega pevskega zbora Consortium musicum, ki ga vodi dr. Mirko Cuderman. Na programu so skladbe od renesanse do danes.

Koncert sodi v program koncertne sezone 1988/89, zato imajo abonenti koncertnega abonmaja pretekle sezone prost vstop (z izkaznicami).

RAZPIS ABONMAJEV ZA SEZONO 1989/90

V prihodnji številki Našega čaa bo objavljen repertoar abonmajev za sezono 1989/90. Predvidevamo, da bomo razpisali naslednje abonmaje:

— gledališki, — koncertni, — mladinski, — lutkovni.

Vpis bomo pričeli 21. septembra. Vpisovanje bo v pisarni št. 53/I doma kulture Titovo Velenje, vsak dan od 9.00 do 15.00 ter v soboto od 10.00 do 12.00.

Vabljeni

Občinska konferenca SZDL Velenje

Podpisovanje Temeljne listine Slovenije

Da bi omogočili podpis Temeljne listine Slovenije 1989 vsem občanom, ponovno objavljamo besedilo listine, ki ga podpisanega lahko pošljete na OK SZDL Velenje, Prešernova 1, ali pa ga prinesete kar osebno. Podpisovanje sicer še vedno teče v organizaciji organov in organizacij KS in po ozdih in na sedežu OK SZDL Velenje vsak dan od 7. do 13. ure. **posebej bo organizirano podpisovanje na sedežih krajevnih skupnosti v nedeljo, 17. septembra, od 8. do 13. ure.**

Temeljna listina Slovenije 1989

Slovenci, Italijani, Madžari in drugi državljani Socialistične republike Slovenije, podpisniki te listine, izjavljamo in sporočamo, da:

1. *Hočemo živeti v demokratični državi suverenega slovenskega naroda in vseh državljanov Slovenije, utemeljeni na človekovih pravicah in državljanskih svoboščinah. V njej si zagotovimo: vladavino dela, prava in samostojnost civilne družbe; svobodno združevanje in politični pluralizem; demokratične volitve; enakopravnost vseh manjšin; svobodo vseh oblik z naravnimi omejitvami uravnovešenega gospodarskega razvoja; povezanost z Evropo in s svetom.*
2. *Živeli bomo samo v taki Jugoslaviji, v kateri bo zagotovljena suverenost ter trajna in neodtujljiva pravica do samoodločbe narodov, enakopravnost vseh narodnosti in manjšin, ki bo spoštovala in varovala različnost vseh, kjer bomo življenjsko pomembne skupne zadeve urejali po načelu soglasja, in samo v takem samoupravnem socializmu, kjer bodo zahteve te listine v celoti upoštevane.*
3. *Nočemo živeti v takšni državni skupnosti, kjer ni zagotovljeno spoštovanje ustave in zakonov in s tem človekovih in narodnostnih pravic, kjer bi bili podvrženi političnemu monopolu ali nacionalni nadvladi, gospodarskemu izkoriščanju ali drugim vsiljenim oblikam političnega, gospodarskega in kulturnega življenja.*

S svojimi podpisi se predlagatelji in podpisniki te listine zavezujemo, da bomo vztrajali pri njenih načelih. Obvezujemo vse v Socialistični republiki Sloveniji, ki jim je podeljena legalna moč, da pri ustavnih reformah ter pri vsem političnem delovanju v Sloveniji in v SFR Jugoslaviji uveljavijo to skupno ljudsko voljo.

RK SZDL SLOVENIJE

Ime in priimek: _____

Bivališče: _____

Podpis: _____

Iz muzeja Velenje

Zgodilo se je . . .

14. SEPTEMBRA

LETA 1878

Časopis Slovenec je objavil članek z naslovom »Iz Šoštanjskega okraja«, v njem pa kritizira poročanje časopisa »Slovenski gospodar«:

»(Naš kandidat). Kar »Slovenski Gospodar« o naših bodočih volitvah v svoji zadnji številki 36 piše, je neresnično. Ni res namreč: 1. da bo g. Schmitt na volitvah v Slov. Gradci z malimi izjemami vse glase dobil; resnica pa je, da je zmaga našega kandidata č. g. dr. Šuca čisto gotova, če le vsi naši volilci k volitvi pridejo. Za našega gosp. kandidata namreč niso samo vsi Slovenjegraški volilci, ampak tudi naši Šoštanjski bodo, menda razun treh, o kojih se še ničesar ne ve, vsi za č. g. dr. Šuca glasovali. Naj se ne da toraj ni jeden gospodov volilcev od »Slov. Gospodarja« splašiti in za nos voditi. Da je temu taka, to tudi »Slov. Gospodar« čisto dobro ve, ker se mu je od več zanesljivih mož čisto določno poročalo, in zato je nesramno, da on, glasilo katoliško-tiskovnega društva, kojega oče je, kakor g. Herman dobro ve, naš kandidat č. g. dr. Šuc, ne pa kdo drugi, resnico tako prevrača in ljudstvo tako moti.«

»Medijska vojna« torej ni izum dvajsetega stoletja, ampak ima že kar bogato tradicijo.

LETA 1956

Skoraj sto let pozneje pa je mariborski Večer v članku z naslovom »Šola za delavce tudi v Šoštanju«, poročal o začetkih izobraževanja odraslih v Šoštanju:

»Šoštanjska »Svoboda« se v vseh svojih sekcijah pripravlja na občni zbor. Vso skrb bodo posvetili izobraževanju delavcev. Ustanovili bodo tudi šolo za delavče. Predavatelje in prostore že imajo. Da bo izobraževanje množično, bodo morale »Svobodi« pomagati vse množične organizacije, sindikati in podjetja v kraju.«

V isti številki Večera je bil objavljen še en članek iz naše doline, ki je poročal o seji občinskega Ljudskega odbora Šoštanj:

»Na zadnji seji občinskega Ljudskega odbora v Šoštanju so ustanovili Svet za telesno vzgojo. Njegov predsednik je direktor rudnika tov. Žgank. Izvolili so še svet za urbanizem, ki bo pravilno usmerjal načrtno gradnjo stanovanj v razvijajoči se Šaleški dolini.«

LETA 1957

Tudi naslednjo novico z naslovom »V Šoštanju si urejajo naselje«, je objavil mariborski Večer:

»Letos v Soštanju s prostovoljnim delom urejajo novo naselje. Hišni stanovalci novih blokov sami urejajo pota, nasade in otroška igrišča. Dnevno dela 18 do 24 ljudi. Največ zaslug za toliko razgibanost v Šoštanju ima ing. Ciril Mislej, direktor termoelektrarne v izgradnji.«

Nekateri od teh »novih blokov« so že močno razpokani in v kratkem jih bo doletela kaj žalostna usoda. Prijetno naselje ob Cankarjevi cesti v Šoštanju se počasi umika bližajoči se jezerski vodi in vsa zagnanost stanovalcev je bila torej zaman.

LETA 1968

Zadnji novici, ki ju bomo danes objavili, pa smo zopet našli v mariborskem Večeru:

»Občinska zveza prijateljev mladine Velenje je letos poleti organizirala več akcij. Spomladi je uspešno končala tekmovanje za Kajuhovo značko, poleti pa se je naučilo plavati več kot 200 otrok. Bolni otroci so odšli v zdravstvene kolonije. Zadnja uspešna akcija je bila taborjenje pri vili Široko nad Šoštanjem. Tudi za to sezono pripravljajo program dela. Skrbeli bodo, da bi čimveč mladih ljudi vključili v zunajšolsko dejavnost.«

»Pred dnevi so pripravili v Domu kulture v Velenju svečan sprejem za vseh 200 novincev, ki so se vpisali v RŠC v Velenju. Najprej jim je zaigrala rudarska godba, nato so sledile recitacije in nagovor, v katerem je bilo polno napotkov za čim plodnejše delo pri teoretičnem in praktičnem pouku.«

Center srednjih šol, kot se danes imenuje bivši RŠC, pa letno sprejme že okoli 700 novincev!

DAMIJAN KLJAJIČ

Prvič v šolo

Ne, nisem prvošolka! Letos, 1. septembra sem sprejela že trideseto generacijo otrok, ki so se naveličali počitniškega brezdelja in samotnega tavanja po betonski džungli našega mesta. Nove učence sem pričakala dobro spočita, kot vsako leto malce vznemirjena in pripravljena na izziv, ki ga daje človeku učiteljski poklic. Prvi šolski dan je zame to, kar je večini ljudi novo leto. Družina mi na ta dan zaželi veliko zdravja, uspeha, veselja in zabave pri sicer resnem, odgovornem in zahtevnem delu. Letos pa sem dobila ob pričetku šolskega leta še zares nepričakovano dragoceno darilo. In veste kdo mi ga je poklonil? Nihče drugi kot Kulturni center Ivan Napotnik Velenje. Darilo je toliko lepše, ker ga lahko delim s številnimi prebivalci našega mesta. No, zdaj ste pa že uganili, da gre za čudovito razstavo v Nami, ki nosi navidez tako preprost, v resnici pa tako pomemben naslov Prvič v šolo.

Ko sem se nekega sončnega popoldneva priključila gruči ljudi, ki si je ogledovala izložbeno okno v Nami (vsem njenim delavcem iskrene čestitke za izostren posluh za kulturo), sem preprosto onemela. Ali je to sploh mogoče? Prve čitanke so mi povedale avtorja razstave. Marjan Marinšek! Le kako je uspelo njegovi učiteljici tako zaznamovati tega človeka! Mora pa res biti čudovit pedagog!

Razstava je prava paša za oči. Ob njej se ustavljajo vse generacije. Najmlajšim nudi v teh dneh, ko se seznanjajo s šolo, možnost za nazoren pouk. Otroci strmijo in se čudijo. Posebno jih zanima, kako so otroci sedali in vstajali v teh klopeh. Zdi se jim, da bi s peresniki in črnilom zaznamovali pot od črnilnika do zvezka. Tablice se jim zdijo kot igrače. Andrej mi je prišepnil:

»Joj, tovarišica, tale lesena peresnica bi bila pa čudovita shramba za frnikole! Pa še za ropotuljico bi mi služila.« Tako otroci. Kaj pa mi odrasli? Kar naprej je moč prisluhniti zanimivim komentarjem gledalcev. Vse pa prevzemajo spomini na lepe šolske dni. Neka ženica se je močno razveselila, ko je našla »svojo« peresnico — leseno poslikano škatlico.

In kaj sem občutila ob razstavi jaz? Pomislila sem na svoj prvi razred, na lepo šolo na zdaj že zdavnaj porušenem griču v Škalah, na svojo tablico, kamenčke in majhno gobico, pa seveda na svojo prvo učiteljico Revenovo. Misli so mi pohitele v leto 1960, ko sem kot učiteljica stopila prvič v razred in v šoli v Cirkovcah zagledala prav take klopi — le da so bile malce večje —, tablo, ki je segala skoraj do stropa in seveda moje prve učence. Razstava je popeljala moje misli k vsem učiteljem, ki so pisali po tej stari tabli. Razmišljala sem o lastnikih razstavljenih predmetov in občudovala Marinškovo vztrajnost, marljivost, potrpljenje in veliko ljubezen do šole. Ob vsej radosti pa me je prevzela tudi bolečina. Je sploh mogoče, da smo bili tako zaverovani sami vase in v svoj čas, da smo na vsakem koraku kazali svoj mačehovski odnos do preteklosti. Kaj ni bilo še pred leti po vseh šolah dovolj starih šolskih predmetov, ki bi jih morali očuvati zanamcem. Prav je, da smo posodabljali šolo, ni pa prav, da smo uničili večino starega. Ob prebiranju Stritarjevih misli, ki so zapisane s tako lično učiteljevo pisavo na tabli v Nami pa sem se vprašala: »Le koliko današnjih staršev pospremi svoje otroke s takimi željami na prvo pot v šolo? In le koliko današnjih otrok si še more zapomniti želje in nasvete svojih staršev?

Prepričana sem, da ne bo nobenega učitelja v našem mestu, ki si ne bi ogledal razstave Prvič v šolo. Še posebej je prav, če si jo ogledajo mlajši kolegi; kajti učitelji, ki so pri svojem šolanju še uporabljali tablice, kamenčke, črnilnike in peresnike, so žal že v pokoju. Na šolah smo le še ostanki te generacije. Za konec pa še tole: Fantje v Kulturnem centru Ivan Napotnik Velenje! Iskrena hvala za lepo darilo. Zberite toliko volje, moči in vztrajnosti in poskusite pripraviti stalno razstavo — Učilnica nekoč. Z njo boste najlepše potrdili znano geslo: »Šola stoji in pade z učiteljem!«

Herma Groznik

Abecednik

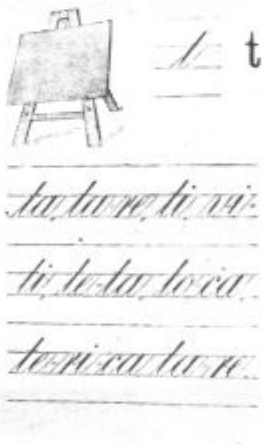

Naša prva knjiga

Andraž

Pelo je dvajset družin

Za krajane Andraža nad Polzelo je vsakoletna prireditev »Družina poje«, letos je bila že šesta po vrsti v organizaciji tamkajšnjega kulturnega društva, postala že majhen praznik. Vsako leto se te tradicionalne pevske prireditve udeleži vse več družin iz vse Slovenije in zamejstva. Letos se jih je na odru zvrstilo kar dvajset. Dvanajst družin je na tem srečanju že poprej sodelovalo, osem pa tokrat prvič. Najbolj oddaljeni sta bili družini Rihar iz Pristave pri Polhovem gradcu in Zdovčeve d'čve iz Koprivne na Koroškem. Iz velenjske občine je sodelovalo sedem družin in sicer Obreza iz Sela, Gregorc iz Topolšice, Črmožnik iz Lokovice, Kvartič iz Titovega Velenja, Borovnik s Paškega Kozjaka, Kortnik iz Lokovice in Tonc iz Zavodenj.

Lepo sončno vreme je na športno igrišče to nedeljo pritegnilo tudi veliko obiskovalcev, doslej največ, ki so z zanimanjem prisluhnili pesmim, ki so jih včasih peli po domovih, sedaj pa gredo počasi v pozabo. Nekatere so bile šegave, druge resne, spet tretje že kar žalostne, vse zvrsti je bilo slišati. Med gosti, ki so se udeležili šestega srečanja »Družina poje« so bili tudi Ciril Zlobec, Radovan Gobec, dr. Zmaga Kumer, predstavniki koroških Slovencev, med njimi podpredsednik MPZ Kralj Matjaž iz Libuč in drugi.

Pri izvedbi so z gmotno pomočjo pomagale tudi nekatere delovne organizacije iz občin Žalec iz Velenje ter drugi. Organizator, kulturno društvo Andraž, zasluži za brezhibno izvedbo srečanja odlično oceno. Konrad Brunšek, predsednik organizacijskega odbora, sicer pa vodja te prireditve, je takole strnil nekaj misli o nedeljski prireditvi:

»Ko smo si pred šestimi leti zamislili to prireditev, smo imeli v mislih, da bi s tem srečanjem družin spodbudili in ohranili domačo pesem, ki so jo nekoč peli doma v družinskem krogu, pred domačim ognjiščem. Obenem se na tem srečanju spoznajo med seboj, vzpostavijo družinske vezi družine iz raznih krajev Slovenije in zamejstva. Mislim, da nam je v tem popolnoma uspelo. Da ljudje želijo slišati to pristnost in preprostost domačega petja, je dokaz, da se tega srečanja vsako leto udeleži več poslušalcev. Letos jih je bilo največ. In končno, tudi kraj Andraž živi s to prireditvijo in jo ima za svojo.«

B. Mugerle

Veliko obiskovalcev v Andražu, letos največ

Ena izmed najštevilnejših družin je bila Borovnikova s Paškega Kozjaka

Atletske novice

Odlični v tekaških disciplinah

Tudi v drugem delu letošnje atletske sezone dosegajo mladi velenjski atleti lepe uspehe v tekih. Na troboju dežel Avstrije, Madžarske in Jugoslavije so v mladinski repezentanci Slovenije nastopili Pohar, Zep, Rantova in Mrazova. Slovenija je premočno zmagala, k temu pa so veliko prispevali štirje velenjski atleti. Pohar je zmagal na 1.500 in Mrazova na 800 metrov, Rantova je bila druga na 400, Zep pa peti v skoku v daljavo.

• • •

V Mariboru je bilo letošnje finale atletskega pokala v absolutni mladinski kategoriji. Miha Pohar je tokrat prvič na 800 metrov premagal udeleženca mladinskega evropskega prvenstva Šestaka, svojo premoč pa je potrdil tudi v teku na 1.500 metrov. Pri mladinkah je Natalija Mraz zmagala na 800 in bila druga na 1.500 metrov.

• • •

Na pionirskem prvenstvu Slovenije v Celju se je tokrat zbralo okrog 500 mladih atletov, kar kaže na izredno zanimanje za to športno panogo. Najštevilnejša je bila udeležba v tekaških disciplinah, kjer lahko tekmujejo tudi atleti iz manjših klubov, ki sicer nimajo ustreznih atletskih naprav. Velenjski pionirji so osvojili štiri naslove republiških prvakov. Robi Kožar na 1.000 in 2.000 metrov, Melita Rant na 600 in Jolanda Steblovnik na 1.000 metrov. Posebej kakovosten je rezultat Steblovnikove — 2:56,2. Hitreje v tej disciplini je letos v jugoslovanskem merilu tekla samo Mrazova.

Vrsto solidnih uvrstitev in rezultatov so dosegli tudi ostali. Najbolj obetavni so Natalija Cesar, Tina Steinbacher, Nataša Bizjak, Maša Koren, Tina Ahtik, Nino Šalaj, Grega Drobne, Sergej Šalamon, Jure Štajner in Klavdija Petek. Ti atleti in tudi ostali so zagotovilo prihodnjih uspehov in vsem bo treba nameniti še več pozornosi in strokovnega dela.

B. Šalamon

Smučarski skoki

Nova skakalnica na Ljubnem

Ob prazniku občine Mozirje so v soboto dopoldne na Ljubnem ob Savinji namenu izročili novo 40-metrsko skakalnico iz umetne snovi, ki so jo z izjemno požrtvovalnostjo in pomočjo združenega dela zgradili člani tamkajšnjega smučarsko-skakalnega kluba. To je največji letos zgrajeni objekt v štajersko-koroški regiji, ki bo zagotovo še pospešil vzgojo in razvoj mladih skakalcev na tem področju, obenem pa omogočil več skakalnih prireditev v tem kraju, ki si glede na bogato tradicijo skokov to tudi zasluži.

Otvoritvi so prisostvovali predstavniki občinske družbeno-politične skupnosti, delegacija pobratene občine Čajetina, predstavniki organizacij združenega dela, ki so pomagale pri gradnji, med gosti pa je bil tudi predsednik planiškega komiteja inž. Andrej Marinc.

Na otvoritveni tekmi je nastopilo 53 skakalcev iz osmih slovenskih klubov. Pri mlajših pionirjih je zmagal domačin Robi Kapušar, ki je bil tudi skupni zmagovalec tekme, tretji je bil Murko (Ljubno), 6. pa Špegelj (TV). Pri starejših pionirjih je slavil Kolenc (TV), 4. je bil Kaligaro, 8., 9. in 10. pa D. Ograjenšek, Rednjak in Kanduti. Dolar (TV) je bil peti pri mladincih, domačin Centrih pa je zmagal pri članih.

Otvoritveni trak je prerezal predstavnik Gorenja — MGA Jože Klemenšak

Slavljencem je čestital tudi predsednik planiškega komiteja Andrej Marinc (J. P.)

Šah

Turnir v Topolšici

Šaleško šahovsko društvo in Gorenje — Naravno zdravilišče Topolšica pripravljata 5. tradicionalni vikend turnir, ki bo v soboto, 30. sepeptembra v hotelu Vesna. Pričel se bo ob 9. uri, odigrali bodo 9 kol po švicarskem sistemu z igralnim časom 15 minut na igralca, pare posameznih kol pa bo določal računalnik. Za najboljše so pripravljene lepe denarne in praktične nagrade.

Na hitropoteznem turnirju za pokal ŠŠD za september je zmagal Goršek 13, za njim pa so se zvrstili Matko 12,5, Stropnik 11, Rajković 9,5, 5, Dražnik 9,5 itd. Še vrstni red po sedmih letošnjih turnirjih: Goršek ek 64, Matko 46, Stropnik 44, Brešar 43 itd.

Š.C.

Daljinsko plavanje

Katja Mijoč osma v Evropi

Na nedavnem evropskem prvenstvu v daljinskem plavanju na Hvaru se je odlično odrezala tudi Katja Mijoč, ki je osvojila odlično 8. mesto v Evropi in to na najdaljši progi — 21 kilometrov. Pogoji za tekmovanje so bili izredno težki, saj so bili valovi visoki tudi do 3 metre, temperatura morja pa je padla z 25 na 19 stopinj Celzija. Ogromno naporov je bilo potrebnih, da so plavalci sploh prišli do cilja. V mrazu in vetru je to uspelo od 36 udeležencev 26-im, vendar vsem 17 plavalkam. Uspeh Mijočeve je zato toliko večji.

Aeroklub Velenje

Novi jadralni piloti

Pred kraktim so s še zadnjimi samostojnimi poleti sklenili osnovno šolanje novi člani velenjskega aero kluba, jadralni piloti. Šolanje, ki je vključevalo teoretični tečaj z izpitom in praktično letenje, je izmed 30 vpisanih tečajnikov uspešno sklenilo osem kandidatov. Skozi zahtevni program šolanja sta jih uspešno vodila novi učitelj Jože Ačko in mentor Vilko Kotnik, člani kluba pa so jih na krstu v svoje vrste sprejeli z običajno brco v zadnjo plat.

Na »gasilski« sliki so novi piloti z učiteljem in upravnikom aerokluba Markom Leskovškom

Elkroj:Medvode 4:0 (2:0)

Presenetljivo visoka zmaga

V tem kolu so več kot prijetno presenetili nogometaši Elkroja. Ne toliko s celotnim izkupičkom na domačem terenu, kot s prepričljivo visoko zmago nad doslej vodilnimi Medvodami. Gostje v prvih dveh kolih niso prejeli nobenega zadetka, v Mozirju pa kar štiri. Domači so že na začetku zapravili nekaj lepih priložnosti, vodstvo z 2:0 pa so si do odmora priigrali po napakah gostujočega vratarja in svojo premoč v drugem polčasu potrdili še z dvema zadetkoma.

Igralce Elkroja čaka v nedeljo težko gostovanje, saj se bodo v Ljubljani srečali z vodilnim Teol—Slovanom.

Zadetke v nedeljo so dosegli Turk (29.), Hren (44. in 84.) in Drago Ermenc (65.).

ELKROJ: Janko, Gostečnik, Žuraj (Forštner), Grobelšek, Remic, Maglica, Marolt (Bolko), Hren, Turk, David Ermenc, Drago Ermenc (Mekiš).

Steklar:Rudar 1:1 (0:1)

Točka z gostovanja

Nogometaši Rudarja so v nedeljo gostovali v Rogaški Slatini pri novincu v ligi Steklarju. Na vročem terenu so zasluženo osvojili točko. Bili so boljši v prvem polčasu in z izrednim strelom Zirduma povedli že v 17. minuti. V drugem polčasu so bili nekoliko boljši gostitelji, ki so rezultat izenačili v 51. minuti, nato pa zaigrali zelo ostro in v 55. minuti je sodnik enega domačih igralcev tudi izključil. Kljub temu se rezultat do konca srečanja ni spremenil.

Že v naslednjem kolu se bodo Rudarji pomerili še z drugim novincem, tokrat z Elanom iz Novega Mesta na domačem igrišču ob Jezeru.

RUDAR: Hrast, Bošković, Oblak, Dolar, Gabrić (Omić), Zirdum, Cvikl, Pevnik, Murić (Miševski), Brdžanović, Goršek.

Ingrad Kladivar: Era Šmartno 4:0

Po uspešnem začetku v jesenskem delu prvenstva v conski ligi so nogometaši Ere—Šmartno gostovali prejšnjo nedeljo v Celju. Pred približno 350 gledalci so tokrat zasluženo domačini visoko zmagali. Obrambna Ere Šmartno je bila na trenutke preveč naivna, kar so dobro pripravljeni gostitelji znali izkoristiti. Kljub vsemu visokega poraza proti favoriziranemu moštvu ne gre jemati preveč tragično, saj sta trenerja Omladič in Podvratnik delu v klubu dobro zastavila. Seveda pa bo potrebnega še mnogo truda in časa za boljše rezultate.

Proti Ingrad Kladivarju so za Ero Šmartno nastopili: Kronovšek, M. Rudnik (Drofelnik), Kopušar, Oblak, Irman, Korber, Fajdiga, R. Rudnik (Helbl), Brvar, Laznik.

V naslednjem kolu bodo nogometaši Ere Šmartno na igrišču pri osnovni šoli v Šmartnem ob Paki gostili enajsterico Slovenj Gradca.

35-letnica rokometa v Slovenj Gradcu

Šoštanjčani tretji

V soboto je bil v Slovenj gradcu rokometni turnir v počastitev 35-letnice v tem mestu. V konkurenci Aera—Celje, Kolinske-Slovana, Slovenj gradca in Šoštanja so šoštanjski rokometaši osvojili tretje mesto po porazu z Aero—Celjem in z zmago nad prvoligašem Kolinsko—Slovanom v boju za tretje mesto z rezultatom 19:18.

Možnosti so — a jih ne izkoristimo

ALPE-JADRAN je poslovna skupnost treh dežel, kjer prav Slovenija išče priložnost vključitve k Evropi predvsem na področju gospodarstva, turizma ter ostalih panog. Posamezni deli Slovenije in seveda gospodarstva so v tem povezovanju našli ne samo priložnost, temveč že z realizacijo teh programov, uspešno koristijo dano možnost.

V velenjski občini te možnosti še nismo izkoristili. Posamezni gospdoarski subjekti se sicer različno povezujejo in vključujejo, vendar bistvenih premikov in odzivov iz teh okolij na tem področju ni bilo. Pred kratkim smo ponovno imeli v naši občini priložnost, da si ustvarimo nove možnosti za povezovanje.

Telesna kultura je ponovno vzpostavila most med tremi deželami, saj je Smučarsko skakalni klub Velenje, kot edini v Sloveniji, s svojim programom in dosedanjim dobrim delom, dobil organizacijo in izvedbo prireditve v smučarsko skakalnih skokih v sklopu turneje Alpa-Jadran.

Medtem ko se v sosednji Avstriji ob takšni prireditvi vsedejo za okroglo mizo tudi poslovneži, predstavniki banke in ostali zainteresirani, je v Titovem Velenju ta prireditev minila zgolj kot športni dogodek. Tako je program Alpe-Jadran za nekatere že dejstvo, za nas pa še vedno neizkoriščena priložnost, še posebej, če vemo, da se bomo v naslednjem letu priključili našim, še športniki Italije, Avstrije, ZR Nemčije, Švice ter verjetno tudi Madžarske.

Leto 1990 bo za nas nova priložnost. *-na-*

Modelarstvo

Uspešni na prvenstvu

V soboto, 9. septembra, je bilo v Ljubljani odprto državno prvenstvo daljinsko vodenih modelov motornih čolnov z eksplozijskimi in elektromotorji. Udeležilo se ga je tudi šest članov društva Modelar iz titovega Velenja, ki so dosegli lepe uspehe.

V kategoriji elektro motorjev v nacionalnem razredu je zmagal predstavnik Avstrije, tretje mesto pa je osvojil Arpad Šalamon, ki je bil tretji tudi v kategoriji E—2 kg. V kategoriji E + 2 kg je za prvouvrščenim avstrijskim tekmovalcem Hilda Dobovičnik osvojila odlično drugo mesto. Drugi je bil tudi Vodončnik v kategoriji FSR—V—3,5 ccm. Naslov državnega prvaka je v kategoriji FSR —V—6,5 ccm osvojil Avgust Škoflek, ki je obenem s 65 krogi izboljšal svoj državni rekord, ki je doslej znašal 51 krogov. Škoflek je bil odličen tudi v kategoriji FSR—V15 ccm, saj se je za avstrijskim predstavnikom uvrstil na drugo mesto. Povejmo še, da je prevoz velenjskih tekmovalcev na državno prvenstvo omogočila delovna organizacija ESO. *A. Š.*

Franci Rotnik — republiški prvak med mlajšimi orači

»Vedno moraš biti optimist«

Če imajo že mnogi svoja tekmovanja, v katerih merijo moči in spretnosti, zakaj ne bi imeli še mi svojih, so razmišljali pred leti mladi zadružniki. Svojo zamisel so uresničili in tako so njihove preizkušnje v oranju, v spretnostni vožnji in teoretičnem delu postale tradicionalne. Pred nedavnim so se v Murski Soboti pomerili najboljši v omenjenih disciplinah z regijskih srečanj, na katerem se je znova odlično odrezal tudi Ravenčan Franci Rotnik. Osvojil je namreč prvo mesto in tako postal republiški prvak med mlajšimi orači.

Ob razmišljanjih ali tekmovanja morda niso potrata časa in nepotreben strošek in ali so sploh potrebna, Franci ne daje ničesar na tehnico, ampak: »So nujna, saj tam človek vidi, kako je treba orati, da zemlja da tisto, kar od nje pričakuješ. Pri delu na polju je kljub novim strojem oranje nadvse pomembno opravilo. Naj si bodo prizadevanja še tako velika, brez njega ne bo šlo.« Nenazadnje pa so po njegovem mnenju tekmovanja priložnost za srečanje z ljudmi, ki zemlji namenjajo ves trud, skrb in delo, priložnost za izmenjavo izkušenj. Nadvse dobrodošla so mladim zadružnikom med drugim tudi strokovna predavanja, ki jih na tekmovanjih ne manjka in podobno.

Da to niso fraze, ampak resničnost, dokazuje Franci vsak dan. Je namreč eden od redkih mladih fantov, ki bo ostal na kmetiji ter nadaljeval očetovo in mamino delo. »Zaenkrat je vsega dovolj, dela pa največ,« pravi.

Na 11 hektarjev veliki kmetiji in pet hektarjih zemlje, ki jih imajo v najemu, Rotnikovi pridelujejo predvsem hrano za živino. Usmerjena proizvodnja v prirejo mleka, ki je hkrati tudi tržna, je dokaj zahtevna dejavnost. Franci bo pri slednji ostal. Z veliko veselja do zemlje, dobre volje, znanjem in vztrajnostjo pa se bo poskušal čimbolje kosati z vrsto težav. Za poenostavitev dela na kmetiji pri Rotnikovih gradijo velik hlev za prosto rejo. »Tudi kmetovo življenje mora biti lepše. Upam, da bo moja prihodnost drugačna kot je sedaj, ko marsikateri kmet mora sproti razmišljati, kaj bo naredil, da ne bo propadel. Stroški proizvodnje so previsoki, pa naj se obračaš tako ali drugače. Že samo vzdrževanje strojnega parka zahteva kar nekaj denarja, kajšele nakup sodobnejših pripomočkov, da posebej ne omenjam cen umetnih gnojil. Sicer pa, vseskozi moraš biti optimist brez razmišljanj, kaj se splača in kaj ne. Optimizem, korajža, veselje do dela in zemlje je tisto, kar nas drži po konci, zaradi česar ostajamo in vztrajamo.«

Svoja razmišljanja o prihodnosti je sogovornik dopolnil še z dejstvi, da je kmetijstvo v hudi krizi, in da za vsako krizo pride pomlad. Nadeja se, da bo slednja čimprej »dosegla« tudi to dejavnost.

Sodelovanje na tekmovanjih mladih zadružnikov za Francija ni le razvedrilo. Prej lepa priložnost za dopolnjevanje znanja, ki si ga je nabral pri učenju na kmetijski šoli v Šentjurju pri Celju. Vse kar vidi in sliši nato s pridom uporabi pri vsakdanjih opravilih v hlevu in na polju. Doslej se je republiškega tekmovanje mladih oračev udeležil že tretjič. Prav na nedavnem 33. prvenstvu pa je z dobrim obračanjem brazd na strnišču za setveno brazdo bil med 68 tekmovalci najboljši.

Pred Francijem je dolga in zahtevna življenjska pot, polna ovir in najrazličnejših preizkušenj ter izzivov. Že v bližnji prihodnosti je eden največjih na kmetiji sami. Med izzive za preverjanje znanja, spretnosti, zmogljivosti in novih spoznanj pa je treba šteti tudi zvezno tekmovanjeoračev, ki bo konec tega meseca v Donjem Miholcu. Čeprav so napovedi nehvaležne in večkrat preuranjene, se sogovornik nadeja najboljšega. Tako na tekmovanju kot v nadaljnjem življenju.

(tap)

Prvi šolski dan — varno v šolo

Udeleženci v prometu nedisciplinirani

Vse aktivnosti, ki jih je sprejel svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Velenje ob letošnjem začetku šolskega leta za varno pot v šolo in domov, so potekale, to sedaj že lahko rečemo, po načrtu in uspešno. Tudi drugi: Postaja milice, avto-moto društvo, združenje šoferjev in avtomehanikov, avtomoto turing klub, vzgojitelji, Vekos in še kdo, so se potrudili in poskrbeli, da so se šolarji, zlasti prvošolčki, počutili na cesti varne. Malo bomo neskromni in tudi sebe, radio Velenje in Naš čas, pripisali k tistim, ki so sodelovali pri aktivnostih. Dejali bi lahko, da sta nadzor prometa in skrb za pravilni prehod preko ceste tudi prispevala k temu, da od prvega šolskega dneva do danes ne beležimo nezgode, v kateri bi bil udeležen šolar. Naj ostane tako tudi naprej! Tega si gotovo vsi najbolj želimo, zato bodimo vse leto, ne le prve šolske dni posebej pozorni do najmlajših udeležencev v prometu. To opozorilo posebej velja za voznike, ki se v teh prvih šolskih dneh niso izkazali.

Naj bo prečkanje ceste vse leto varno

Sami smo se lahko prepričali, da so prvi šolski dan in vse naslednje dni v tem tednu na križiščih in prehodih za pešce v bližini šol in vrtcev promet poostreno nadzirali tudi miličniki postaje milice Velenje. In kako so bili zadovoljni z disciplino udeležencev v prometu? Ne preveč. Petek in ponedeljek, torej prvi in drugi šolski dan, so miličniki opozorili 71 udeležencev v prometu zaradi kršitev cestno-prometnih predpisov, 125 so jih mandatno kaznovali zaradi različnih prekrškov, trinajstim je bil napisan plačilni nalog, zoper 19 kršiteljev pa so napisali predlog sodniku za prekrške. Iz tega sledi, da udeleženci v prometu v Titovem Velenju nismo preveč disciplinirani. Kajti v dveh dneh, kolikor je bil poostren nadzor, je bilo kar preveč prekrškov. Med njimi je na prvem mestu neupoštevanje prometnih znakov, sledi odvzem prednosti, vožnja brez zaščitne čelade, neuporaba varnostnega pasu, pri pešcih pa hoja skozi rdečo luč na semaforju, mimo prehoda za pešce in tako naprej.

Še na eno pomanjkljivost velja opozoriti. V prvih šolskih dnevih, ko so starši malčke za roko vodili v šolo, ni bilo malo primerov, ko so cesto prečkali — in se tako izpostavili nevarnosti — mimo prehodov za pešce, pa čeprav so bili ti zelo blizu. Pa se sprašujemo, kako bo tak šolar upoštevaval prehod, če mu starši ne pokažejo kje se pravilno hodi čez cesto. Dvomimo. Še vedno velja: kar se Janezek nauči ... Zatorej starši ne bodite pri tem dejanju površni, pomagajte vzgajati otroke za promet, s tem boste veliko prispevali k splošni varnosti človeka, ki se že tako in tako težko znajde v sedanjem prometnem vrvežu. Prve šolske dneve so svojim vrstnikom čez cesto pomagali tudi pionirji-prometniki. Z njimi so bili tudi člani AMD in miličniki, tako so pionirji-prometniki delo lahko lažje in pravilno opravljali. Žal pa je bila slika precej drugačna, ko so mladi pionirji-prometniki ostali sami na cesti. S svojo otroško razposajenostjo so »pozabili« zakaj so na cesti. Na podoben primer smo opozorili že lani, pa kot kaže ni zaleglo. Ponekod so stali trije na kupu, se prepirali kdo bo kje stal in podobno, namesto, da bi svojim vrstnikom pomagali varno čez cesto. Konkreten tak primer je bil tudi na križišču Kidričeve in Tomšičeve. Ko sem jih opozoril, da je cesto prečkala mamica s šolarjem in da bi jo skoraj povozil avto, so se le zresnili in odšli k prehodu. Niso krivi ti mladi nadebudneži, mi odrasli, ki jih nismo dovolj poučili kako se morajo obnašati na cesti in jih opozorili, da je to zelo odgovorna naloga.

B. Mugerle

ZŠAM — Avto šola

Novost — radijska zveza

Izpitna komisija za voznike v Titovem Velenju je med letnimi dopusti za nekaj časa prenehala z delom. V tem času so malo počivale tudi avto-šole, inštruktorji pa odšli na zaslužen dopust. Pri avto-šoli združenja šoferjev in avtomehanikov so v tem času opravili nujna vzdrževalna dela. Posodobili so učilnico za teoretični pouk, kupili kamero, video rekorder, televizor in druge vizualne pripomočke. Tudi z vozili so dobro preskrbljeni. Najmanj dve leti ne bo treba kupiti avtomobila za poučevanje kandidatov, saj imajo dva povsem nova osebna avtomobila, novo prikolico za tovornjak, motorno kolo, prav sedaj pa obnavljajo avtobus. Kot nam je povedal vodja avto šole pri ZŠAM **Zdravko Ožir** kandidatov za voznike ne manjka. Jih je nekoliko manj kot pred dvema letoma, ko so morali na poučevanje čakati tri do štiri mesece, vendar jih imajo prav sedaj pripravljenih za tečaj in pol.

Sicer se je lani za voznike vseh kategorij v avto-šoli ZŠAM usposobilo preko 500 kandidatov, v letošnjem polletju pa 235. Usposabljanje bodočih voznikov pri avto-šoli sedaj opravlja pet redno zaposlenih, od tega štirje inštruktorji in dvanajst honorarcev.

Za še uspešnejše in lažje poučevanje praktičnega pouka so si pri avto-šoli ZŠAM omislili novost, ki je redkost pri tovrstnem učenju. V dve osebni vozili so namreč vgradili radijski postaji, ki sta med seboj povezani, povezani pa tudi s postajo, montirano na motornem kolesu. Takoj, ko kandidat sede na motorno kolo in si nadene zaščitno čelado v kateri so slušalke, je preko brezžične zveze povezan z radijsko postajo v avtomobilu. Tako inštruktor kandidata usmerja, mu pove kje naj vozi in kar je najpomembnejše, ga sproti opozarja na napake, ki jih dela pri vožnji. To je za avto-šolo velika pridobitev, končno se lahko inštruktorji pokličejo, če potrebujejo pomoč ali kaj podobnega. Zapišimo še, da se za tovrstno novost zanima tudi izpitna komisija v Titovem Velenju.

Motorno kolo opremljeno z radijsko zvezo, v ozadju pa avtomobil, v katerem je radijska postaja

B. Mugerle

»Paški Kozjak poje in igra«

Pod pokroviteljstvom Turistične zveze občine Velenje bo krajevna skupnost Paka pri Titovem Velenju skupaj s planinci naše občine pripravila v počastitev občinskega praznika in 40-letnice planinskega društva Titovo Velenje zanimivo prireditev. Organizatorji so jo poimenovali »Paški Kozjak poje in igra.«

Ob tej priložnosti se bodo vsem, ki bodo prišli to nedeljo, 17. septembra, na to priljubljeno izletniško točko, v kulturnem programu predstavili mladinski in mešani pevski zbor, pevci solisti, ansambli, kronist, recitator, med drugim pa bodo prikazali še običaj šranganja mladoporočencev. Manjkalo ne bo seveda tudi domačih dobrot, ki jih bodo pripravile gospodinje — domačinke. Skratka, veselo bo. Sploh, če bo lepo vreme. Čeprav so planinci optimisti, so ob koncu vabila kljub vsemu zapisali — če bo vreme slabo, bo prireditev prihodnjo nedeljo.

Prireditev »Paški Kozjak poje in igra« bodo začeli ob 14. uri pri planinskem domu na Paškem Kozjaku.

VEPLAS
TITOVO VELENJE

Štrbenkova 1

Na področju izdelovanja gumbov, modnih dodatkov, predelavi poliesterskih smol ter brizganju termoplastov, smo se odločili, da ustanovimo mešano podjetje. Vabimo vse fizične in pravne osebe, ki so zainteresirane za sodelovanje in sovlaganje, da pošljejo prijave v splošno službo Veplasa. Interesentom bomo vse informacije dali na skupnem sestanku, ki ga bomo organizirali s SŠGZ proti koncu septembra.

Prijave zbiramo do 22. 9. 1989.

gorenjecommerce

Komercialni posli in zunanja trgovina, p.o., TITOVO VELENJE

DELAVSKI SVET DO GORENJE COMMERCE
razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. Podpredsednik poslovodnega organa DO za področje trženja

2. Podpredsednik poslovodnega organa DO za področje financ in računovodstva

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

pod 1.:
— visokošolska izobrazba (dipl. oec. dipl. ing., dipl. pravnik)
— 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah
— ZT registracija
— aktivno znanje enega tujega jezika

pod 2.:
— visokošolska izobrazba (dipl. oec.)
— 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah
— aktivno znanje 1 tujega jezika

Za opravljanje navedenih del in nalog bosta delavca imenovana za dobo štirih (4) let.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v osmih (8) dneh po objavi razpisa na naslov:

GORENJE COMMERCE, Sektor kadrovskih in splošnih zadev, Partizanska 12, 63320 Titovo Velenje z oznako »RAZPIS ZA PODPREDSEDNIKA PO ZA PODROČJE TRŽENJA« oz. »RAZPIS ZA PODPREDSEDNIKA PO ZA PODROČJE FINANC IN RAČUNOVODSTVA.«

O izidu razpisa bomo kandidate obvestili v 45 dneh po poteku roka za prijavo.

Radio Velenje

Oddajamo na ultrakratkovalovnem območju, na frekvencah 88,9 (oddajnik Velenje) in 97,2 (oddajnik Plešivec).

Naročila za vaše čistitke in pozdrave, obvestila, reklame, sprejemamo na upravi Centra za informiranje, propagando in založništvo, na Foitovi 10 v Titovem Velenju. Informacije dobite po telefonu 855 450.

PETEK, 15. SEPTEMBRA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi (prenos osrednje informativne oddaje Radia Ljubljane); 16.10 Ekologi imajo besedo; 17.30 V imenu Sove (oddaja, ki jo pripravlja Šaleški študentski klub); 18.00 Vi izbirate, mi vrtimo.

NEDELJA, 17. SEPTEMBRA: 11.00 Začetek sporeda; 11.15 Od Hude luknje do Rinke; 11.20 Kdaj, kje, kaj; 11.30 Z mikrofonom med vami; 12.30 Konec opoldanskega javljanja; 14.45 Vaše čestitke in pozdravi.

PONEDELJEK, 18. SEPTEMBRA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.10 Kdaj, kje, kaj; 16.15 Minute z domačimi ansambli; 17.00 Ponedeljkov šport na Radiu Velenje; 18.00 Lestvica Radia Velenje.

SREDA, 20. SEPTEMBRA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Kdaj, kje, kaj; 18.00 Novosti na področju zabavne glasbe.

KINO

REDNI KINO VELENJE

Četrtek, 14. 9. ob 18. uri JOHNY 5 — ameriški, komedija. Vloga: Fisher Stevens

Petek, 15. 9. ob 18. in 20. uri ČUDO V 8. ULICI — ameriški, komedija. Vloga: Hume Cronyn

Petek, 15. 9. ob 10. uri ter sobota in nedelja, 16. in 17. 9. ob 18. in 20. uri HOJA PO OGNJU — ameriški, avanturistični. Vloga: Jack Noris

Ponedeljek, 18. 9. ob 10. in 18. uri ter torek, 19. 9. ob 10. in 18. uri ter torek, 19. 9. ob 18. in 20. uri OKUS STRAHA — italijanski, erotski triler. Vloga: Virginija Hay

Sreda, 20. 9. ob 10., 18. in 20. uri DRŽI SE — avstralski, kriminalni. Vloga: Nique Needles

NOČNI KINO V REDNEM KINU

Četrtek, 14. 9. ob 20. uri ter petek, 15. 9. in nedelja, 17. 9. ob 22. uri SVILA, SATEN, SEKS — ameriški, trda erotika. VLOGA: Vanessa del Rio

Sobota, 16. 9. ob 22. uri ter ponedeljek, 18. 9. ob 20. uri KLUB EKSTAZE — ameriški, trda erotika

OTROKOM IN MLADOLETNIM OSEBAM NE DOVOLIMO OGLEDA NOČNIH PREDSTAV!

KINO DOM KULTURE

Četrtek, 14. 9. ob 20. uri HOJA PO OGNJU — ameriški, avanturistični

Nedelja, 17. 9. ob 10. uri OTROŠKA MATINEJA — ČUDO V 8. ULICI — ameriški, komedija

Ponedeljek, 18. 9. ob 20. uri FILMSKO GLEDALIŠČE — SICILIJANEC — ameriški. Vloga: Christopher Lambert

KINO ŠOŠTANJ

Sobota, 16. 9. ob 16. uri OTROŠKA MATINEJA: ČUDO V 8. ULICI — ameriški, komedija
ob 20. uri NOČNI KINO: SVILA, SATEN, SEKS — ameriški, trda erotika

Nedelja, 17. 9. ob 18. uri JOHNY 5 — ameriški, komedija

Ponedeljek, 18. 9. ob 19. uri HOJA PO OGNJU — ameriški, avanturistični

KINO ŠMARTNO OB PAKI

Petek, 15. 9. ob 20. uri JOHNY 5 — ameriški, komedija

Nedelja, 17. 9. ob 15.30 uri OTROŠKA MATINEJA: ČUDO V 8. ULICI — ameriški, komedija
ob 20. uri
NOČNI KINO: SVILA, SATEN, SEKS — ameriški, trda erotika

Torek, 19. 9. ob 20. uri HOJA PO OGNJU — ameriški, avanturistični

KINO VELENJE SI PRIDRŽUJE PRAVICO DO SPREMEMBE PROGRAMA!

ADEG MARKT SUPERDISKONT KRAUT v bližini cerkve PLIBERK

S TEM KUPONOM BOSTE DOBILI

STEREO WALKMAN 169
DIAMANT KAVA 2 kg (močna) 96
LEŠNIKI 1 kg 50
ROZINE 1 kg 19
KOMPOT ANANAS 3×1 kg 29

AKCIJSKA RAZPRODAJA RADIO NAD 2000 SCH 20 % ceneje

NEPRAŽENA KAVA
3 kg 110
1 kg 38.50
1/2 kg 19.90

RIBE 470 gr makrele sardine 15

živila tekstil hi fi ure igrače

Vedno najugodnejša ponudba!

Mercator ZKZ Mozirje

UGODNA RAZPRODAJA KOKOŠI

Zgornjesavinjska kmetijska Zadruga Mozirje ima RAZPRODAJO ŽIVIH KOKOŠI pri kooperantih
od 15/9-89 BLEKAČ Alojz, Rečica 39
Od 16/9-89 KOTNIK Ivan, Ljubija 6

Kokoši so srednje težke, rjave, primerne za zakol ali za nadaljno rejo.

Cena za kokoš je 50.000 din.

Razprodaja je ves dan v navedenem roku do razprodaje.

Koledar

TOMOS — APN-6 prodam. Cena po dogovoru. Informacije po telefonu 856-705, v popoldanskem času.

TRIČLANSKA DRUŽINA IŠČE STANOVANJE v Titovem Velenju, Žalcu ali bližnji okolici. Pokličite po telefonu 062 — 211-242, tovarišico Bredo, od 12. do 15. ure.

FIAT 126 P, odlično ohranjen, star 4 leta, ugodno prodam. Telefon 855-360, popoldne.

ODBIJAČE, (stare, nove), za 126 P, Jugo 101, 128, Golf ter komplet spojlerjev- zaščitne robove za Jugo in Golf, maske klasične in abstraktne, 4 luči, strešno okno (šibedah), prodam. Telefon 063 — 721-520.

LADO NIVO, staro 20 mesecev, prodam. Telefon 857-006.

MOPED PIAGGIO, Ciao C7 U (CIAD PXU), ugodno prodam. Giovani Tolazzi, Tomšičeva 37, Titovo Velenje.

NOVO KRITINO SALONIT, rjavo, sedem valjno, 1,2 m × 1 m, 150 kom. in 10 slemenjakov, prodam 30 % ceneje. Telefon 856-204.

MANJŠE STANOVANJE ALI SOBO vzamem v najem v Titovem Velenju. Telefon 062 — 302-951.

NOVO KOPALNICO DOLOPOL, zelene barve, ugodno prodam. Telefon 891-100, po 15. uri.

PRALNI STROJ GORENJE prodam. Informacije po telefonu 882-215.

VIDEO RECORDER HQ, 4 glave, nov in avtoradio 2 × 25 W prodam. Telefon 884-093.

R-4 GTL, letnik 1988, 11.000 km, registriran do 8/90, nujno prodam. Telefon 884-093.

PRODAM BTV Gorenje Körting. Informacije po telefonu 884-098, popoldan.

JEDILNI KROMPIR za ozimnico, sorte Jaka, prodam. Telefon 721-177.

SKRINJO, 310 litrsko, Gorenje, potrebno manjšega popravila, ugodno prodam. Telefon 857-092.

SINTHESIZER »YAMAHA« DX 21, sinthesizer »Korg« poly 800 II, končno stopnjo Conrad 2 × 350 W, mixer 8 kanalov z ojačevalnikom 2 × 200 W, 2 kom. zvočnika 2 × 200 W, prodam. Telefon 062 — 845-650, od 16. ure dalje.

TOMOS AVTOMATIK prodam. Tel. 856-961.

STAREJŠO SPALNICO prodam. Tel. 882-127, popoldan.

HLADILNIK IN ZAMRZOVALNO OMARO, prodam. Titovo Velenje, XIV. divizije 2.

TOPLOTNO ČRPALKO GORENJE, ugodno prodam. Telefon 855-151, interna 305, od 7. do 12. ure. (Žibret).

STO VREČ PERLITA ZA FASADO prodam. Cena po dogovoru. Telefon 856-133, dopoldne.

SKRINJO 210 litrov in garažna vrata širine 205 cm, prodam. Telefon 857-336.

STAREJŠI UPOKOJENEC Z LEPO POKOJNINO želi spoznati upokojenko za pomoč pri gospodinjstvu. Pisne ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro »Jaz k tebi ali ti k meni!«

NOVO MOŠKO KOLO, na 5 prestav, ugodno prodam. Telefon 855-854.

MLAD PAR, BREZ OTROK, išče stanovanje, lahko neopremljeno, v Titovem Velenju ali okolici. Pisne ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro »September«.

LASTNIŠKO STANOVANJE 100 m² in klet v Titovem Velenju, prodam. Telefon 062-845-618.

SAMSKEGA MOŠKEGA ali par brez otrok, stara nad 30 let, sprejmem na stanovanje za pomoč. Pisne ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro »Medsebojna pomoč«.

SEKALNI PUHALNIK za silažo, rabljen dve sezoni, prodam. Telefon 882-855.

GOLF DIZEL, letnik 1987, prevoženih 29.000 km, prodam. Telefon 853-199, od 6. do 14. ure.

JUGO KORAL 55, star 10 mesecev, prodam. Telefon 853-628.

NOVO ŠKOLJKO ZA R-4 GTL ter R-4 TL brez motorja in menjalnika prodam. Telefon 855-151, interna 353, dopoldan.

TOMOS BT-50, star 2 leti, ugodno prodam. Telefon 856-617.

Dežurstva

DEŽURNI ZDRAVNIKI v Titovem Velenju:

Četrtek, 14. 9. dnevni dr. Viviana Renko, nočni dr. Pečnik

Petek, 15. 9. dnevni dr. Oskar Renko, nočni dr. D. Vrabič

Sobota, 16. 9. glavni dr. S. Popov, notrnaji dr. Zupančič

Nedelja, 17. 9. glavni dr. S. Popov, notranji dr. Zupančič

ROLETE IN ŽALUZIJE v več barvah, izdelujemo in montiramo. Telefon 063 — 24-296.

Center srednjih šol

JEZIKOVNI TEČAJI

Informativni sestanek za vse stopnje bo v ponedeljek, 18. 9. 1989 v avli stavbe C Centra srednjih šol, in sicer za nemščino ob 15.30. uri, za angleščino in francoščino pa ob 18. uri.

Informativni sestanek za otroške tečaje nemščine za vse stopnje bo v torek, 19. 9. 1989, ob 18. uri.

Ponedeljek, 18. 9. dnevni dr. Kočevar, nočni dr. Žuber

DEŽURNI ZDRAVNIKI V ŠOŠTANJU

Četrtek, 14. 9. dr. Stuar

Petek, sobota, nedelja, 15., 16., 17., 9. 1989 dr. Menih

DEŽURNI VETERINAR:

od 15. 9. do 22. 9. dr. Ivo Zagožen, Jerihova 38, T. Velenje, telefon 858-704

DELAVSKA UNIVERZA

Študentke — pozor!

Posebej za vas smo pripravili 40-urni intenzivni tečaj šivanja in krojenja jesenske garderobe.

Pričetek tečaja bo 20. septembra. Pohitite s prijavo!

Delavska univerza Velenje, tel.: 853-576

Prihodnje leto

Moški pevski zbor Kajuh začenja po dveh mesecih počitnikovanja 19. septembra ob 18. uri redne vaje, ki jih bodo imeli v pevski sobi Doma kulture v Titovem Velenju.

Pred njimi je zahtevna sezona, saj bodo v letu 1990 praznovali sedemdesetletnico organiziranega pevskega delovanja. Moški pevski zbor Kajuh bo pripravil slavnostni koncert v počastitev tega jubileja v mesecu aprilu.

Vaš oglaševalec naš čas

Gibanje prebivalstva

POROKI:

MARKO KLEMENČIČ, rojen 1952, trener iz Titovega Velenja in MATEJA ŠTAJNER, rojena 1965, dipl. ing. gelog iz T. Velenja; SLAVKO MARŠ, roj. 1949, strojnik iz T. Velenja in GERMANA OŠTIR rojena 1965, analitik iz Titovega Velenja.

SMRTI:

JOŽEF BENETEK, upokojenec iz Zaloga pri Šempetru 14, roj. 1923; MARTIN REHBERGER, upok. iz Belih vod 4, rojen 1984; MATILDA POSTERŽIN, kmetovalka iz Podgorja 66, rojena 1909; JOŽEFA OCEPEK, gospodinja iz Kavč 2, rojena 1912; IVAN BRIŠNIK, upokojenec iz Šoštanja, Koroška 4, rojen 1928; ANGELA HUDOVERNIK, gospodinja iz T. Velenja, c. talcev 13, roj. 1914;JOŽEF ZALOŽNIK, upok. iz T. Velenja, Vrnjačke B. 1, rojen 1938; ANTON MULEJ, upokojenec iz Celja, Markova 1, rojen 1899.

M club in restavracija Jezero

vabita na glasbeno modno revijo

»ZA VSAKOGAR NEKAJ«

v soboto, 16. septembra ob 19. uri na vrtni terasi restavracije Jezero.

Program, v katerem bo gotovo za vsakogar nekaj, kar bo prispevalo k dobremu razpoloženju, bodo oblikovali:

— *ansambel Slovenija*
— *pevka Simona Weiss*
— *plesna skupina Kaj*
— *modna revija M cluba*

Za vse obiskovalce bo organizirana tudi **velika nagradna igra.**

Prireditev bo povezoval Bogdan Barovič.

Obeta se lep večer, ki ga ne smete zamuditi.

V GRAJSKEM HRAMU NA VELENJSKEM GRADU

VIDEO SONČEK

Pri „ROKU" - Titovo Velenje

Tel.: (063) 854-627, 855-999

Največji VIDEOKLUB v Velenju!

Najnovejši filmi, med njimi tudi takšni, ki si jih želite tudi vi!

KONKURENČNE CENE!

Izposoja kasete 10.000 din, za člane le 5.000 din!

VIDEO SONČEK vas pričakuje vsak dan od 9. do 19. ure, ob ponedeljskih pa od 15. do 18. ure.

ZAHVALA

V ponedeljek, 11. septembra smo se na pokopališču v Podkraju poslovili od naše drage mame

Jožefe Ocepek

OCEPKOVE PEPCE

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo zlasti dr. Vrabiču za njegovo vsestransko pomoč, duhovniku za opravljeni obred, obenem pa vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za tolažilne besede in cvetje.

Sinova Tone in Jože z družinama.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta ter tasta

Ivana Brišnika

iz Koroške 4 v Šoštanju

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom tov. Zagarjevi, družini Pokleka ter tovarišu Sedovšku za pomoč in tolažbo.
Enako zahvalo izrekamo bolnišnici Topolšica, dr. Petru Lazarju ter dr. Bogdanu Menihu.
Iskrena hvala godbi iz TUSa, govornikom, pevskemu zboru, duhovniku za opravljen obred.
Hvala tudi vsem prijateljem, znancem, sorodnikom in vsem, ki so darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Anica, hčerka Danica z družino ter sin Branko z družino.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, ljubega očeta, brata, svaka, strica in dedija

Ludvika Jelena

Se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam velikodušno pomagali, darovali cvetje in ga množično pospremili na njegovi zadnji poti.
Iskrena zahvala velja tudi za slovesen cerkveni obred in poslovilne besede.
Posebna zahvala velja tudi Mirku Oremožu in govornikom: Mihu Valenciju, Francu Brglezu in govorniku RLV, godbi in pevcem.

Žalujoči: žena Marija, sin Ludvik, hčerki Ljubica in Irena z družinami, bratje in sestra ter ostali sorodniki.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, babice in prababice

Otilije Postržin

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in jo pospremili na zadnji poti.
Posebej se zahvaljujemo tudi vsem sosedom v KS Škale.

VSI NJENI

Gornji Grad

Ohraniti sadove preteklosti in ustvarjati nove

V petek prejšnji teden je bila v Gornjem gradu slovesnost ob prenovljeni katedrali. Pripravili so jo ob prazniku občine Mozirje in z njo obeležili dosežke štiriletnih ogromnih naporov pri obnavljanju zunanjosti in notranjosti te veličastne cerkve, po prostornini celo največje v Sloveniji. Težko je opisati kaj vse so opravili v tem času, vsekakor pa velja, da je pravo spoznanje možno le ob ogledu katedrale, njene zunanjosti in notranjosti.

Zob časa je katedralo krepko načel. Pred leti so jo le občasno krpali, s prihodom župnika Ivana Korena pa se je pričela temeljita obnova. Brez njega vsega tega ne bi bilo. Seveda ne le brez njega. Z denarjem so sodelovali mariborska škofija, republiška in občinska kulturna skupnost in seveda krajani, ki so k obnovi prispevali krepko preko 10.000 delovnih ur in še 400 strojnih, pa ostali krajevni dejavniki, vsak po svojih močeh. Katedrala je obnovljena od vrha do tal, do posvetitve prihodnje leto pa je vendarle še ostalo nekaj nalog. V Gornjem gradu jih bodo zmogli, to so dosedaj že dokazali.

Na slovesnosti se je zbralo veliko domačinov, pa seveda predstavniki vseh, ki so prispevali svoj delež k temu ogromnemu delu. Prisotne je najprej pozdravil predsednik občinske konference SZDL Mozirje Zdravko Novak, župnik Ivan Koren je vse seznanil z razsežnostmi opravljenega dela in nalogami v prihodnjem letu dni, slavnostni govornik pa je bil dr. Matjaž Kmecl. Njegove besede ob tem pomembnem dohodku so bile tehtne, namenjene pomenu zgodovinskih in kulturnih spomenikov, današnjemu trenutku in tistim, ki so z delom, voljo in skrbjo polepšai gornjegrajsko cerkev, v zadovoljstvo vseh nas.

»Res ne živimo v časih, ki bi bili bogati in brezskrbni, toda vsi pošteni in dostojni ljudje vedo že od nekdaj, da različne stiske še niso opravičilo za raztrganijo, umazanijo, zapuščenost in nemarnost. V Sloveniji imamo velikansko kulturno dediščino, samo cerkev je okrog 3.000. Prav vanje so naši predniki vgradili vse najlepše in najboljše, kar so sploh zmogli. Zato se danes tudi pogosto praskamo za ušesi, ko je treba skrbeti za vse to bogastvo, prav vsi imamo to skrb za sladko in ugledno nadlego,« je med drugim dejal dr. Matjaž Kmecl.

V nadaljevanju je spregovoril o velikih naporih vseh, ki so sodelovali pri teh delih in o pomembnem letu 1461, ko je bila ustanovljena ljubljanska škofija s sosedežem v Gornjem gradu. Slovenska zemlja je bila dotlej povsem razskosana, s škofijo pa je dobila sredotežno središče. Dotedanje posesti so se ob njej pričele strnjevati v slovensko narodno škofijo. Prav iz Gornjega grada je škof Hren pisal prva cerkvena pisma v slovenščini in ta kraj je bil nekaj stoletij prav blizu središča nečesa, čemur v določenem sislu lahko rečemo nastajanje slovenskega naroda. In prav temu vprašanju je dr. Matjaž Kmecl namenil nekaj več besed.

»Spomeniki kulturne dediščine so ena sama molčeča zgovornost. Vso politiko in vse probleme ob takih priložnostih puščamo ob strani, sleherni kulturni spomenik pa nas zmeraj znova obvezuje predvsem k plemenitosti, odpuščanju, prijaznosti, lepoti in predvsem k temu kar smo. Očetje, dedje in pradedje so si urejali življenje kakor jim je naneslo. Za nas velja, da za nazaj ne moremo nič popravljati, ne izboljšati in ne poslabšati. Mi smo predvsem dolžniki prihodnosti in prihodnjih rodov, odgovorni smo za sedanjost, zato je sleherno dejanje, ki govori v tem jeziku, zelo dragoceno. Res ni prijetno sredi te jugoslovanske norije. Najnovejše je prav to, da nas hočejo na vso silo klicati na zvezni zagovor in zasliševanje, ker smo si zasnovali ustavo večje samostojnosti, resničnejše demokracije in polnejše človečnosti.

Ob tem si nekdo kar naprej izmišljuje različne nedostojnosti o nas in jih zaripio napihuje. S prepirom in jezo ne bomo nič opravili. Ne splača se prepirati, ker zna marsikdo v tej naši domovini ta posel boljše od nas, če že drugega ne. Pustimo jih torej v njihovih slabih in nebratskih namerah, raje se posvetimo sebi. Zavarujmo plodove svojega dela, ustvarjajmo nove, ker nas je tako malo, moramo biti toliko bolj ustvarjalni. Ne jamrajmo, da ne bomo kot tisti Cankarjev nesrečnik, ki je sedel ob cesti in kar naprej jokal, pa mu niti bog ni mogel pomagati, ker je bil pač Slovenec.

Če bi vi preprosto posedli ob cerkvi in jamrali, da ste revni in nerazviti, da vam naj jo kdo drug popravi, se ne bi zamenjala niti ena sama opeka na strehi. Nič ne bi bilo, kvečjemu zmeraj večja sramota in znamenje neodgovornosti. Tako pa ste poprijeli, se zagrizli in naredili. Svoje zadovoljstvo vam lahko izrazim v imenu slovenske kulture. Ob tem za hip pomislimo na našo zgodovino, na to kaj smo in kaj moramo ostati.«

(J. P.)

Notranjost katedrale enkratno dopolnjuje njeno veličastno zunanjost

Dr. Matjaž Kmecl: »Smo dolžniki prihodnosti in odgovorni za sedanjost«.

Inšpektorji v tovarni usnja v Šoštanju

Prepovedali kurjenje

Med številnimi pismi, ki smo jih dobili ta teden v našo redakcijo in ki opozarjajo, da ste se vrnili z dopustov in da se očitno začenja vroča jesen, če že poletje ni bilo takšno, je tudi tole iz krajevne skupnosti Šoštanj.

Krajani Šoštanja smo ogorčeni, da se ne pristopi k sanaciji ČN na dimniku TUŠ, ki iz dneva v dan vse bolj onesnažuje in zastruplja z emisijo saj in plinov, naš kraj. Prav nevzdržno pa je zadnja dva meseca, ko se iz dimnikov kadi vsak dan od jutra do večera.

Krajani prihajajo na KS in zahtevajo, da se to, kot je bilo zagotovljeno v najkrajšem času uredi, torej preneha z onesnaževanjem.

Pozivamo TUŠ, da v lokalnem časopisu NČ, da obrazložitev o zadnjem onesnaževanju, ker se širijo razne govorice o kurjenju raznih odpadkov, to pa vsekakor ni premog iz Trbovelj.

Prav tako pozivamo IS in inšpekcijske službe občine Velenje, da takoj ugotovijo, kaj se kuri in preprečijo nadaljno onesnaževanje.

Želimo, da zadevo resno proučite, ker so protesti krajanov iz dneva v dan hujši.

Ravno v istem času so nas poklicali tudi z občinskega izvršnega sveta in inšpekcijskih služb, da nas seznanijo z zapisnikom o inšpekcijskem pregledu v Tovarni usnja v Šoštanju.

Na osnovi telefonskega obvestila občinske sanitarne inšpektorice, da tovarna usnja Šoštanj pretirano onesnažuje ozračje (to je bilo 4. septembra), so 6. septembra obiskali to delovno okolje predstavniki republiškega komiteja za zdravstvo in socialno varstvo ter republiškega sanitarnega inšpektorata.

Ugotovili so, da se iz dimnika kotlovinice TUŠ močno kadi (črn dim), da je sama kotlovnica zastarela in dotrajana ter da kurijo v njej premog iz Zasavja, ker velenjskega lignita tipa zdrob in orehovec, ki je bil edini primeren za kurjenje v tej kotlovnici (emisije so bile takrat mnogo manjše), ni več mogoče dobiti, ker je velenjski rudnik njegovo proizvodnjo ustavil. Do povečane emisije je po ugotovitvah inšpektorjev v zadnjem času prišlo zaradi izključne uporabe zasavskega premoga v kotlovnici.

Inšpektorji so tudi opozorili na težke in zdravju škodljive delovne razmere na delovnih mestih v kotlovnici ter pregledali tudi vse ugotovitve pooblaščene strokovne institucije — Zavoda za zdravstveno varstvo Maribor, ki je na primer januarja letos, ko je opravil meritve ugotovil, da so koncentracije prašnih delcev v dimu presegale maksimalno dovoljeno višino, višje od dovoljenih pa so bile tudi koncentracije ogljikovega monoksida in žveplovega dioksida — podatki veljajo za čas, ko so se v pečeh kurili velenjski lignit in zagorski premog v razmerju 2:1.

Na osnovi vsega omenjenega je republiški sanitarni inšpektor maja letos odredil Tovarni usnja Šoštanj obvezno priključitev tovarniškega kompleksa na daljinsko ogrevanje in ukinitev obstoječe kotlovnice.

Pri tokratnem pregledu opravljenem na osnovi zahtev občinskega inšpektorata so ugotovili, da dela za priključitev na daljinsko ogrevanje pospešeno izvajajo in priključitev načrtujejo v marcu ozidoma aprilu prihodnjega leta.

To je seveda le nekaj ugotovitev inšpektorjev, k temu pa naj dodamo le še to, da so nas tik pred zaključkom redakcije iz občinskega inšpektorata obvestili, da so prejeli odločbo republiškega inšpektorja, ki prepoveduje obstoječi način kurjenja v kotlovnicah TUŠ. In to TAKOJ!

— Torej ŽE OD TORKA NAPREJ! *(MZ)*

Kmečki praznik v Gaberkah

Zadovoljni organizatorji, gledalci in tekmovalci

Kljub letom so bile hitre in spretne

Najlepše okrašeni voz, ki ga je namesto konja za sabo vlekel traktor, so imeli krajani iz Rečice ob Paki

Žaganje hloda ni tako enostavno. Marsikaterim tekmovalcem so pošle moči preden je bilo delo opravljeno

Tako je bilo kot so obljubljali organizatorji drugega kmečkega praznika prejšnjo nedeljo v Gaberkah pri tamkajšnjem starem gasilskem domu: veliko zabave, smeha, dobre volje in nenazadnje tudi tekmovalnega razpoloženja. Trud aktiva mladih zadružnikov Saleške doline in Erine temeljne organizacije kooperantov tokrat le ni bil zaman.

Zanimiva je bila povorka, v kateri ni manjkalo prizorov starih kmečkih običajev, pa parodij na temo o kmečkem turizmu. Zavodnje so se predstavile z Nekoč in danes in podobno. Komisija pri ocenjevanju izvirnosti in izgleda voza ni imela lahkega dela. Ob koncu je ocenila, da so imeli najlepši voz Šmarčani, drugi po izvirnosti so bili Šentiljčani, tretji pa predstavnik Topolšice.

Tudi tekmovalni del programa drugega srečanja kooperantov Saleške doline je navdušil mnogoštevilne obiskovalce, ki so v Gaberkah resnično lahko preživeli prijetno nedeljo. Kosci in grabljice veterane so obiskovalci za njihovo spretnost in dokaj urne zamahe kos ter sestavljanje kopic »nagradili« s pravim športnim navijanjem in naposled dolgim aplavzom. Navsezadnje so si to tudi zaslužili. Čeprav so tudi na kmečkih igrah tako organizatorji kot nastopajoči poudarjali, da ni pomembno zmagati, ampak sodelovati, so med osmimi kosci in grabljicami veterani izbrali najboljšega. Zmagal je 74-letni Anton Špital iz Gaberk, zbral je 280 točk, pred 61-letnim Francem Avbrehtom iz Cirkovc in Jožetom Kopitarjem iz Šentilja, starim 65 let. Pri grabljicah veterankah je slavila 70-letna Ivanka Dvorjak iz Cirkovc, druga je 14 metrov dolgo in 4 metre široko red najbolje pograbila in spravila v kopico 61-letna Ivanka Stropnik in Topolšice, tretja pa je bila predstavnica KS Šmartno ob Paki Pavla Romih, 65 let. V netekmovalnem delu je sodeloval tudi najstarejši kosec 87-letni Ivan Tajnšek iz Šmartnega ob Paki, ki za mlajšimi kosci ni zaostajal.

Čeprav so si precej mlajši kosci — člani in grabljice ogledali, kako je treba zamahati s koso po stari otavi in postaviti kopice, nekaterim pri opravilu ni šlo najbolje. Če so hoteli dobro pokositi, so izgubili dragocene sekunde in minute, sicer pa so si prislužili kazenske točke. Grabljice pa prav tako. Ko je komisija kasneje zbrala rezultate, je ugotovila, da imajo najboljšega kosca — člana v Cirkovcah, in sicer Silva Avberška. Dobro sta se odrezala tudi Branko Rogeljšek iz Zavodenj in Edo Zbičajnik iz Belih vod, ki sta osvojila drugo oziroma tretje mesto. Med grabljicami članicami pa je zbrala največ točk domačinka Alojzija Borovšek, nekoliko slabše pa sta »parcelo« pograbili Tilka Golob iz Topolščice in Alojzija Jevšnik iz Zavodenj.

Tekmovalci so nato preizkusili svoje moči in znanje še pri žaganju hloda, kjer se predstavnika Belih vod nista pustila premagati. V tej preizkušnji sta se na preostali mesti uvrstila tekmovalca KS Topolšice in Zavodenj.

Precej pozornosti obiskovalcev kmečkega praznika sta pritegnili tudi družabni igri. Sploh petelinji boji, kjer smo videli kar ogorčene boje v že pozabljeni, a včasih priljubljeni kmečki igri. Vsem svojim nasprotnikom je bil tokrat kos »petelin« iz Gaberk, manj uspešna pri zbijanju pa sta bila tekmovalec iz KS Šmartno ob Paki in »petelin« iz Plešivca.

Marsikdo od tekmovalcev bi mnogo raje na dušek izpil vrč piva kot pa ga je moral v nedeljski vročini držati nad balonom. Toda, pravila igre so takšna, da ga je lahko izpraznil šele takrat, ko so mu pošle moči, in ko je balonček poknil. Najkasneje si je žejo ohladil tekmovalec iz Škal, skušnjavi pa se nista mogla upirati dlje tekmovalca iz Belih vod in Gaberk.

V skupnem seštevku točk tokrat niso slavili Belovojčani, ki so zmagali na prvem kmečkem prazniku, ampak domačini s 1516 točkami. So pa bili zato drugi z 22 točkami manj kot zmagovalci. Na tretje mesto so se z 1480 točkami uvrstili Topolščani.

Vsi najboljši so prejeli ob koncu praktične nagrade organizatorjev in pokroviteljev. Mlekarne Arja vas in Rudnika lignita Velenje.

Gotovo pa bi storili veliko napako, če ne bi z besedico omenili vrlih kmečkih žena in deklet, ki so ob tej priložnosti pripravile nadvse bogato razstavo kmečkih jedi. Da so bile res okusne, so dokazali obiskovalci, ki so stojnico s poticami, roladami, kruhom, drobnim pecivom in še čem množično oblegali tako dolgo, dokler niso bile police prazne.

Kdo bo močnejši?

Pomoč iz Gorenja in Vekosa

Za pomoč prizadetim ob neurju v šentjurski in laški občini sta se odzvala tudi Gorenje in Vekos. Delovne organizacije in skupnosti Gorenja iz Titovega Velenja in Gorenja MGA Nazarje so kot pomoč prizadetim v poplavah v občinah Laško in Šentjur nakazale sredstva v višini 300 milijonov dinarjev.

Enajst delavcev Vekosa pa je v soboto, 9. septembra šentjurski občini pomagalo z udarniško akcijo, na katero so vzeli tudi kopača, valjar in pet kamionov. Najprej so urejali od hudournika poškodovane ceste v dolžini 300 metrov, v dolžini 100 metrov pa so poglobili strugo hudourniškega potoka. Vrednost del po grobi oceni znaša od 30 do 40 milijonov dinarjev.